25è aniversari de la pel·lícula

El Museu Dalí es tanca a les set

dirigida per **Josep Montalat**

Organitzen:

casinomenestral FIGUERENC

FUNDACIÓ ALBERT TOMÀS i BASSOLS
Patrimoni cultural, recerca i estudi

Col·laboren:

Ajuntament de Figueres

AMICS DELS MUSEUS DALÍ

La Cate Espai cultural Figueres

Hotel Rambla

GC1539 RHODES TOUR OPERADOR

DALÍCATESSEN FIGUERES

Duran Hotel & Restaurant

espelt Viticultors de l'Empordà

GRUP OLIVEDA VINS i CAVES

celler *lavinyeta

FINCA LA GRAMANOSA Vins | Caves | Olis

Amat Carreras E.M.C. muntatge cinematogràfic

Associació Filatèlica i Numismàtica

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam www.lluisbenejam.com

ROGER comunicació digital

l'estudi d'arts

Amb el suport:

EMPORDÀ

HORA NOVA

EL PUNT AVUI+

tramuntana.TV

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà

RÀDIO CABANES 101.1 FM

Amics del Castell de Sant Ferran Figueres

Entitats i empreses que han col·laborat

La pel·lícula

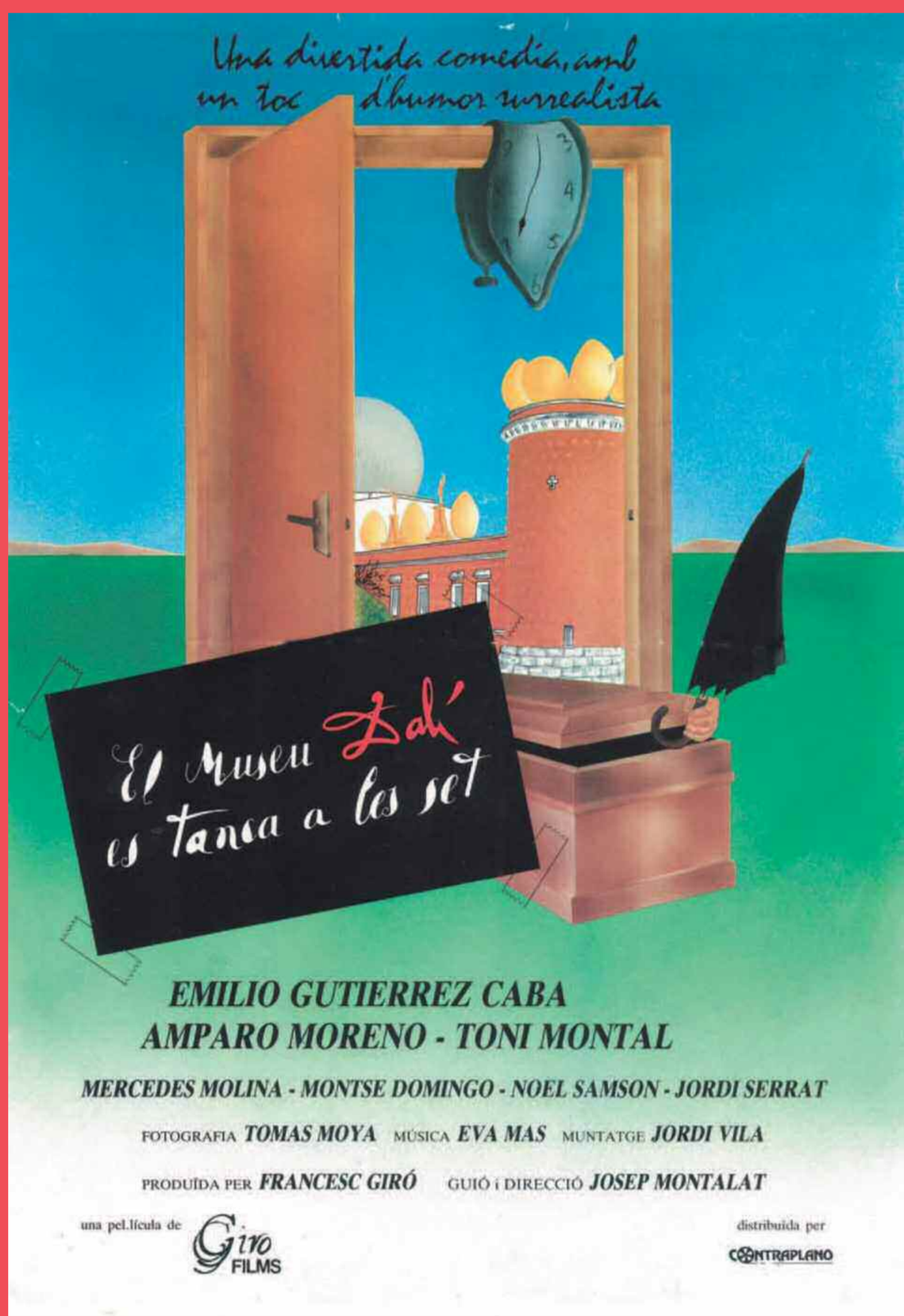

Museu Dalí es tanca a les set

Sinopsis:

Una jornada turística d'estiu pel Castell de Peralada, les ruïnes de Sant Pere de Roda, Roses, Empúriabrava i, en especial, pel marc incomparable del Teatre-Museu Dalí, donen peu a una sèrie d'històries que se succeeixen i s'interrelacionen més d'una vegada. Diverses situacions i algunes confusions són protagonistes per un professor d'art, que acaba de tornar d'Estats Units d'Amèrica, un grup de narcotraficants, una colla de punkies, gitanos de Figueres i una trepa de còmics ("Els Nens de Boadella") que canten havaneres a la plaça del Museu. Tots ells veuran acabada l'aventura a les set de la tarda i alhora esvair-se les seves il·lusions.
Una divertida comèdia, amb pinzellades agredolces. Una peça trencada pel ritme implacable del temps.

Llocs de rodatge:

Figueres, La Jonquera, Empuriabrava, Roses, Monestir Sant Pere de Rodes, Peralada.

Productora:
Giró Films

Director:
Josep Montalat i Cufí

Ajudant de direcció:
Pere Toro

Actors:
Emilio Gutiérrez Caba
Amparo Moreno
Mercedes Molina
Montse Domingo
Noel J. Sansom
Josefina Güell
Josep Maria Peñalver
Lurdes Aguilera
Josuè Guash
Maica Ferrer
Ester Ràfols

Elenc titular de la Federació d'Ateneus de Catalunya

Els Nens de Boadella:
Josep Maria Surrell
Joan Minobis
Eduard Bartoli
Toni Montal

Guió:
Josep Montalat i Cufí

Fotografia:
Tomàs Moya

Ajudant de Fotografia:
Josep Maria Guiteras

Decoració:
Toni Montal

Maquillatge:
Núria Capdevila

Script:
Pilar Arbat

Música:
Eva Mas

Orquestració:
Josep Maria Surrell

So:
Tecni-3, S.A.

Muntatge:
Jordi Vila

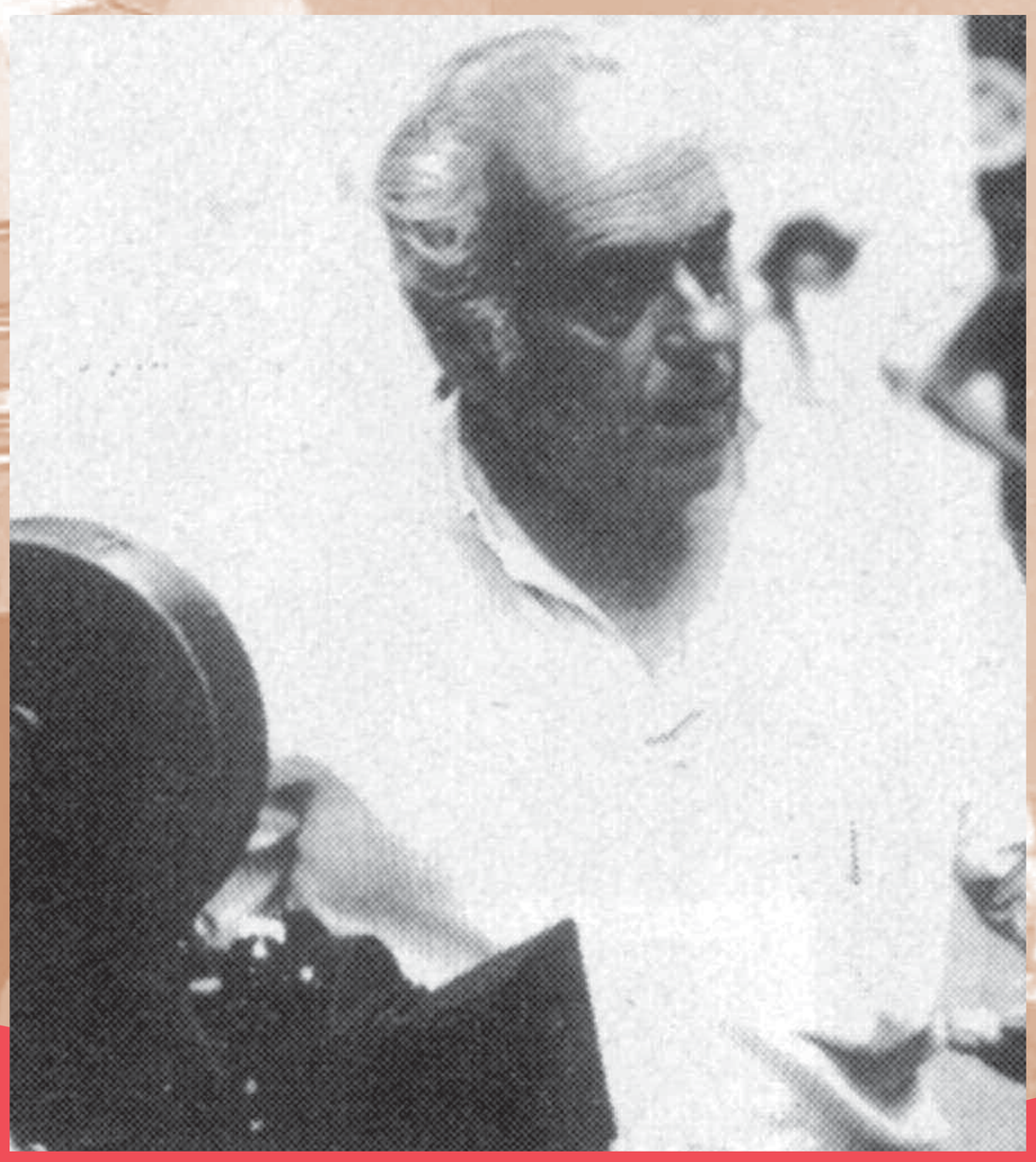

La fitxa

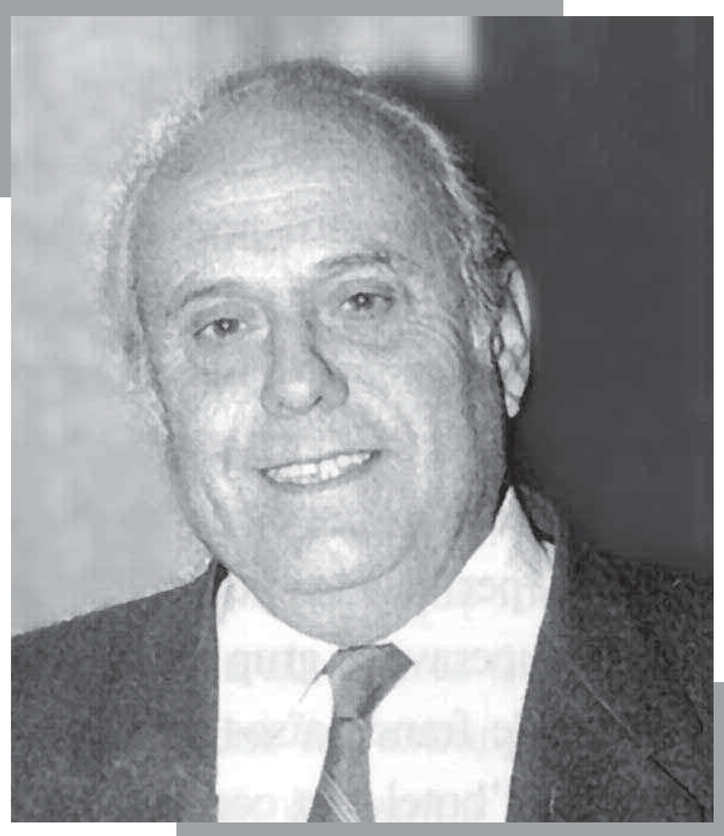

biografia

JOSEP MONTALAT I CUFÍ

Figueres, 27 juny 1928 - 27 juny 1995
Empresari, actor, director de cinema i polític

Fill de Joan Montalat Delós, dedicat al comerç, natural de Lladó, i de Mercè Cufi Serra, de Sant Martí de Cabanelles. Es va casar amb Carme Coll Soms, propietària d'una botiga de modes de Figueres, i el matrimoni va tenir quatre fills.

En "Pitu" tal com se'l coneixia popularment, era en "Josep Montalat i Cufí". La seva gran afició era el teatre, ell mateix era comediant. Molt relacionat amb "el patronat de la catequística", del que va ser president. També amb els ateneus. Amb els orígens laborals a la banca, va entrar al món dels viatges de la mà d'un capellà, fent peregrinacions. Més tard, va crear la seva pròpia agencia, "Viages Ibertrans S.A." que tenia la llicencia d'activitat "G.A.T 423", amb seu central a Figueres i sucursal a Barcelona. Una societat familiar d'ell mateix, com a director gerent, la seva dona, "Carmen Coll Soms", i el seu fill gran "Joan Montalat Coll" com a accionistes.

Es va implicar també en la política local. Fou el fundador de Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) a l'Alt Empordà, primer delegat del partit a Figueres, havent estat regidor de l'Ajuntament de Figueres amb les sigles de CiU (1979-1983). Posteriorment, va ser diputat al Parlament de Catalunya (1984-1992). Va participar en activitats sociocultural ocupant el càrrec de president del Patronat de la Catequística (1982-1995) i president de la Federació d'Ateneus de Catalunya.

Un dels vessants en què més destacà fou el teatral, activitat en la qual s'implicà des de l'adolescència, primer en el casal d'Estiu del Patronat, en l'elenc infantil i juvenil, època en la qual també s'interessà pel cinema. Va ser el guionista i ideòleg de les pel·lícules *Hacia el mañana*, *Camino de gloria* i *Aquella parábola*. Va ser membre fundador, juntament amb Montal, de l'elenc teatral del Patronat de la Catequística (1952), i l'Agrupació Teatral Arlequín (1959).

Va ser director de cinema, guionista de tres pel·lícules en 8 mm i fundador del primer cinefòrum de la ciutat (c. 1950). Va ser membre fundador del grup teatral Els Nens de Boadella, format per Bartolí, Gumbau, Minobis i Montal.

Va rodar *El museu Dalí tanca a les set* (estrenada per les Fires de Santa Creu 1988). Va escriure: *Hay más fuera que dentro*, sainet satíric.

Informació extreta del *Diccionari biogràfic de l'Alt Empordà*, d'Inés Padrosa, setembre 2009

Filmografia

1948 *Hacia el mañana*
1949 *Camino de gloria*
1950 *Aquella parábola*
1988 *El museu-teatre Dalí es tanca a les 7*

"Galas del film"

Al mig d'aquesta activitat, sorgeix una experiència que ara mateix ens pot semblar inaudita però que, per l'època, encara ho va ser més: la productora de cinema. Los Sitios del 26 d'abril de 1949 facilita, entre altres, aquestes dades:

L'entitat "Galas del film" va nèixer el setembre de 1947 (vinculada en certa manera al Casal d'estiu del Patronat), i estava formada principalment per Montalat, Sánchez, Soler, Saguer, Gumbau, Montal i "otros", i els primers fons que van tenir, van ser el que cada un d'ells va poder aportar de la butxaca. Amb una màquina que els van deixar, van començar a rodar la pel·lícula *Hacia el mañana* que es va estrenar al Patronat de la Catequística el 18 d'abril de 1948. A la segona pel·lícula, que amb el títol de *Camino de gloria* es va estrenar el 26 d'abril de 1949, a la Sala Edison, hi van participar 68 actors i actrius, i ja era sonora. La tercera, i última, es va estrenar a la Sala Edison el 26 de setembre de 1950; *Aquella parábola*, comptava amb un càmara professional (Narcís Sans) i va obtenir la medalla de bronze en el XIII Concurso Nacional de Cinema Amateur.

El tandem Montalat i Montal, acompanyats de Bartolí, Gumbau i Minobis, repetirien experiència cinematogràfica amb *El Museu Dalí es tanca a les set*.

Pàgina 18, del llibre "Arlequin" d'Alfons Gumbau

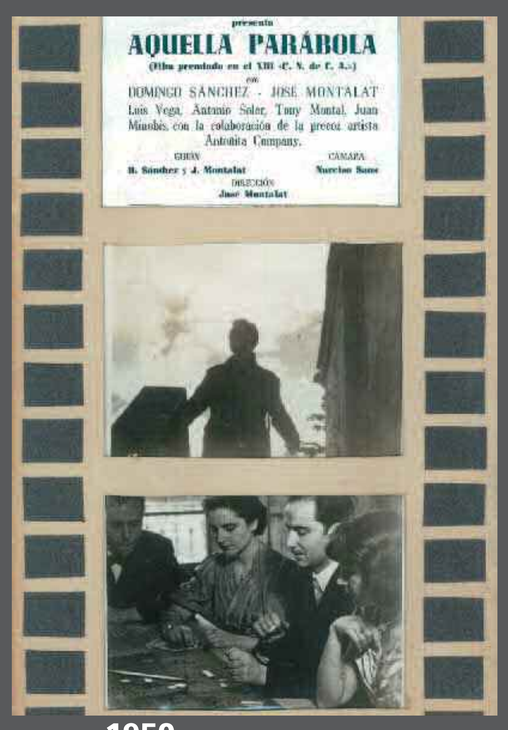

1950

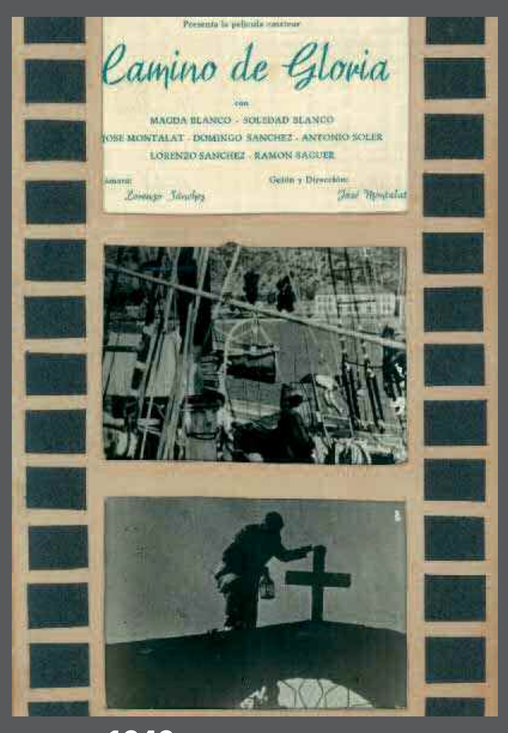

1949

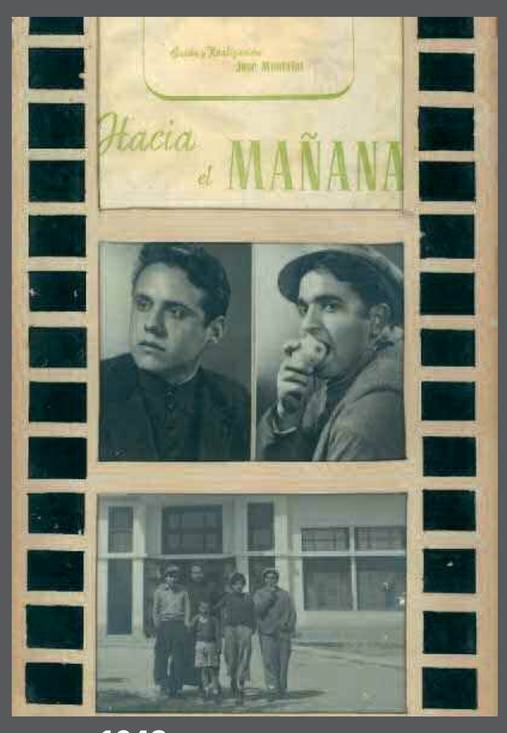

1948

El director

Empordanesos del món de la cultura, de l'art i de l'esport contesten el qüestionari Marcel Proust

Josep Montalat i Cufí

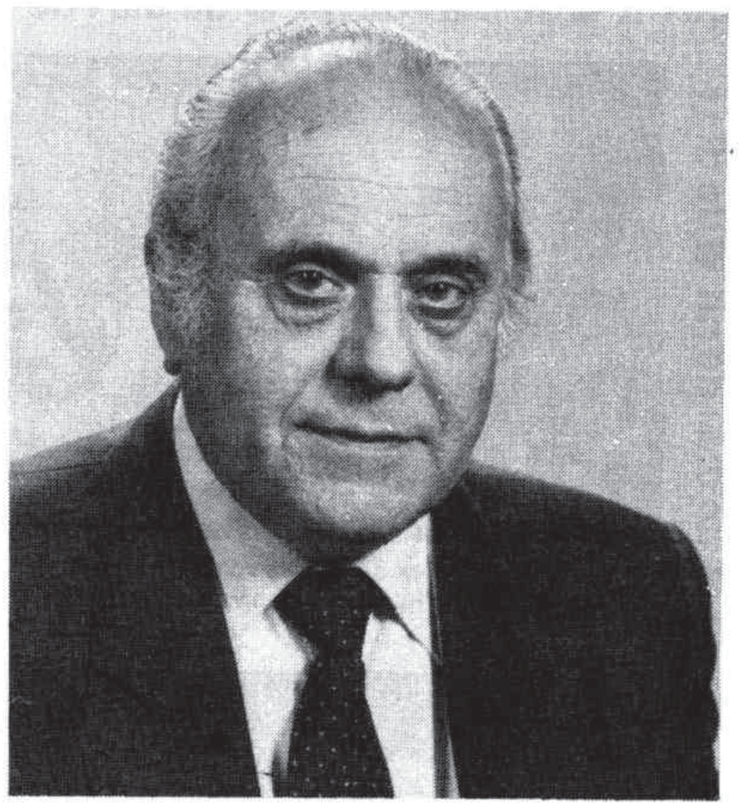

Natural de Figueres, on veu la llum el 28 de juny de 1928, ací és on resideix i on exerceix de director d'empreses turístiques. Home d'una gran inquietut cultural i artística, la seva afecció, des de molt jove és el cinema, tot fundant l'any 1953 el primer Cine-Club de l'Empordà, juntament amb Narcís Pijoan, Vicenç Burgas i el desaparegut Albert Carreras. Quan tenia 18 anys ja es dedica a filmar pel.lícules amb argument, primer amb una càmara Pathé-Baby de 9 1/2 mm i després amb 16 mm. L'any 1955 va obtenir un 3er. premi en el Concurs estatal de cinema amateur, amb el film «Aquella vella paràbola», en col.laboració amb Narcís Sans, de Girona.

Als 23 anys es va donar d'alta com a productor de Cinema, i va provar fortuna a Madrid, amb un guió neorrealista titulat «Blas», escrit en col.laboració amb l'escriptora Carme Guasch, però la censura franquista la rebutjà, i el projecte de produir pel.lícules se n'anà en orri. Durant aquella breu estada a Madrid va filmar un curtmetratge de 35 mm i dos espots publicitaris. Per diverses circumstàncies, va deixar el cinema, i durant més de trenta anys es dedicà a organitzar viatges turístics arreu d'Europa.

Paral.lelament a aquesta activitat professional, conreà també una altra afecció artística: el teatre, en el qual participa molt activament com a actor i productor, formant part de l'Elenc del Patronat de la Catequística i de l'Agrupació Teatral Arlequí, que va fundar amb Toni Montal, tot protagonitzant més de trenta comèdies.

Quan ja tenia 58 anys, i de la mà de la productora figuerenca Giró Films, va tenir, finalment, l'oportunitat de realitzar com a guionista i director la seva esperada «opera prima»: «El Museu Dalí es tanca a les set», film que està a punt d'estrenar-se a Barcelona, dintre dels circuits comercials d'exhibició. Aquell vell somni de joventut encara pot arribar a tenir continuïtat.

Josep Montalat ha estat vinculat amb el món associatiu, principalment amb el Patronat de la Catequística, del qual és president. És també president de la Federació d'Ateneus de Catalunya, conseller nacional i secretari comarcal de CDC, i ha estat regidor del nostre Ajuntament. Ha col.laborat moltes vegades com a articulista en el nostre setmanari. Diputat al Parlament Català.

Darrerament fou un dels components del celebrat grup còmico-musical «Els nens de Boadella».

NARCÍS BAGUÉ i BOADA

— El principal tret de meu caràcter?
— **La paciència.**
— La qualitat que prefereixo en un home?
— **L'amistat, la solideritat, i altres sentiments nobles.**
— La qualitat que prefereixo en una dona?
— **Les mateixes, però embolcallades de feminitat.**
— Allò que més estimo en els amics?
— **La sinceritat.**
— El meu principal defecte?
— **No saber escriure millor.**
— La meva ocupació preferida?
— **El cinema.**
— El meu somni de benestar?
— **La casa de Maçanet de Cabrenys.**
— Quina fóra la meva pitjor desgràcia?
— **Perdre la família.**
— Què voldria ser?
— **El que sóc, i al mateix temps, un bon director de cinema.**
— On desitjaria viure?
— **Ací mateix, a l'Empordà.**
— Quin color prefereixo?
— **El verd, que és el color de l'esperança.**
— Quina flor prefereixo?
— **Les roses verges que no estiguin hipotecades.**
— Quin ocell prefereixo?
— **Els canaris i els rossinyols.**
— Els meus autors preferits en prosa?
— **En Narcís Pijoan, la Mª Angels Anglada i en Baltasar Porcel.**
— Els poetes preferits?
— **La Carme Guasch i la Montserrat Vayreda.**
— Els herois de ficció?
— **En Pere Birulet.**
— Les meves heroïnes de ficció preferides?
— **La Ventafocs.**
— Els meus compositors preferits?
— **En cinema, Nino Rota, i Moniconne. A l'hora del relax, els clàssics.**
— Els meus pintors predilectes?
— **Velázquez, Antoni Casas, i sobretot, Dalí?**
— Els meus herois de la vida real?
— **El sabater d'Ordis.**
— Les meves heroïnes històriques?
— **La mare Teresa de Calcuta.**
— Els noms que prefereixo?
— **Carme, Aida, Miquel, Josep i Joan.**
— Què detesto més que res?
— **La guerra.**
— Quins caràcters històrics menyspreo més?
— **Els dictadors.**
— Quin fet militar admiro més?
— **Cap.**
— Quina reforma admiro més?
— **La que no va poder portar a bon port en Miquel Roca Junyent.**
— Quins dons naturals voldria tenir?
— **La bondat, la perseverància i d'altres.**
— Com m'agradaria morir?
— **De cap manera. M'agrada molt viure a l'Empordà. (Aquesta pregunta no la podríem obviar, senyor Proust?).**
— Estat present del meu esperit?
— **Molta tranquil.litat.**
— Fets que m'inspiren més indulgència?
— **Tots els relacionats amb la persona humana.**
— El meu lema?
— **Voluntat és èxit. (Hom ho creia possible quan era jove).**

1951 CONTRIBUCION INDUSTRIAL

PATENTES — Folio ochenta y tres
Provincia Gerona — Municipio Gerona
Tarifa 1.ª — Sección 4.ª — Epígrafe 385

SEÑAS PERSONALES (a)
Edad:
Estatura:
Color:
Pelo:
Ojos:
Nariz:
Barba:
Cara:

EL ~~TESORERO DE HACIENDA~~ Admor de Rentas Públicas DE LA PROVINCIA, CERTIFICA: Que D. José Montalat Cufí vecino de Figueras, cuyas señas generales se consignan al margen, ha satisfecho en la (b) Depositaría-Pagaduría de esta provincia, la cantidad de seis mil ochocientas ochenta y seis ptas 23 cts importe de la PATENTE que necesita para ejercer la industria de Fabricación de Helados durante el expresado año.

Y para que conste, expido la presente en Gerona a 15 de mayo de 1951.

(c) El ~~Tesorero de Hacienda~~ Administrador de Rentas

Pesetas	
Por cuota	3.900
Por recargo municipal 15%	585'-
5%	195'-
0'5%	22'23
Total	585'-
TOTAL	5.886'23

Foto, arxiu família Josep Montalat

Els *Nens de Buadella*, en plena actuació. Patronat Catequística juny 1982.

Foto, família Toni Montal

D'esquerra a dreta: Any 1968. Josep Maria Bernils, Mossèn Pont, Xavier Jiménez, Josep Maria Sorrell, Joan Minobis, Toni Montal i Josep Montalat, a la Cope de Figueres.

Foto, família Toni Montal

El director

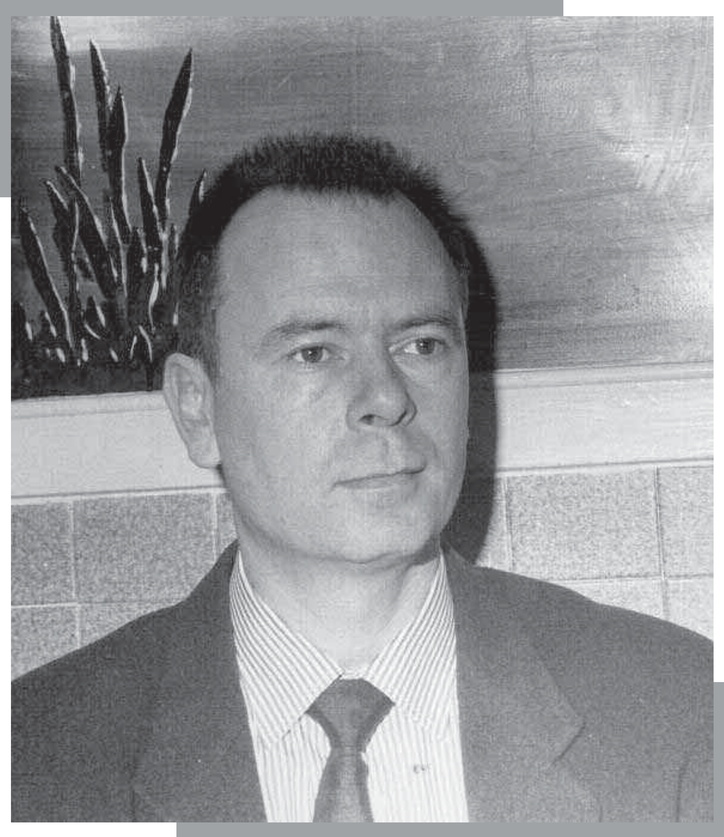

biografia

FRANCESC GIRÓ i ROURA

Flaçà, 1955

Empresari, director i productor de cinema

Giró, gran aficionat al món del cine, fa uns anys fundà el «Vídeo Club Figueres», més tard s'engrescà amb una distribuïdora de vídeos a nivell estatal, «Barna Design», amb seu a Barcelona, que tenia els drets exclusius de distribució de diferents films americans. Durant uns anys va gestionar la sala de cinema del Patronat de la Catequística i va fer el primer cinema-móbil a Figueres.

Filmografia

Productor:

1988 *El museu-teatre Dalí es tanca a les 7*

2009 *Rescat*

Director:

2006 *La central*

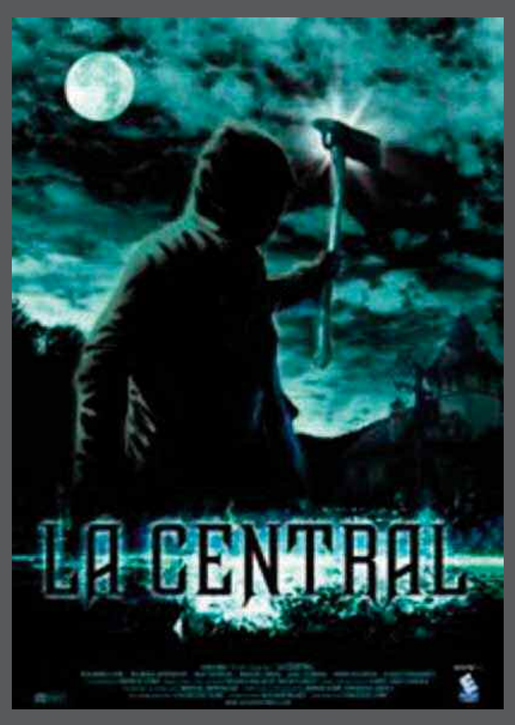

2006

2009

Francesc Giró s'estrena com a director amb «La central», un film de terror

ACN / **Figueres**

● Francesc Giró (Flaçà, 1951), empresari veterà de l'exhibició i la distribució de pel·lícules, s'ha llançat a la direcció amb *La central*, un film de terror adreçat al públic juvenil i ambientat al pantà de Boadella i en un balneari de Maçanet de Cabrenys que s'estrenarà demà a Barcelona, Figueres, Olot i Vilanova i la Geltrú, abans de fer el salt a les sales comercials d'altres ciutats catalanes i de l'Estat. *La central*, basada en un guió del figuerenc Jair Domínguez, narra la història de dotze joves que decideixen passar uns dies de vacances a la residència d'estiueig d'un amic, on un a un començaran a ser víctimes d'un misteriós assassí que sembra la desconfiança i el pànic en el grup. Giró, que actualment viu a Figueres, des d'on gestiona l'empresa de distribució Eurocine, assegura que diverses companyies angleses i nord-americanes s'han interessat per la seva pel·lícula, interpretada per dotze actors catalans quasi desconeguts d'entre 18 i 24 anys. L'experiència l'ha satisfet prou per tenir ja en projecte el seu segon film, *Mis primeros deseos*, que començarà a rodar l'abril del 2007 a la Costa Brava, i té previst produir *El jardín de Verónica*, del canari Manuel León, que es rodarà a la Garrotxa.

EL PERSONATGE

Francesc Giró i Roura

És un productor i distribuïdor de pel·lícules de Figueres que ha estrenat una sala i diu que ara la gent torna al cinema perquè necessita trobar-se

■ Dijous passat, es va tornar a obrir la sala de cinema del Patronat de la Catequística de Figueres, que ha estat llogada per l'empresari Francesc Giró i Roura, que també ha creat una distribuïdora i exhibidora pròpies que li permetran oferir pel·lícules amb caràcter d'estrena. Francesc Giró diu que les estadístiques demostren que la crisi del cinema ja s'està superant i que torna a pujar el nombre de persones que hi acudeixen amb regularitat. Segons ell, això és perquè les pel·lícules es veuen molt millor en una sala que a la televisió i perquè la gent necessita trobar-se per fer vida social.

PERE MADRENYS

I tu què et portes ara entre mans, que facis parlar la gent?

—«És que he posat en funcionament una sala de cinema a Figueres i, si funciona bé, en muntarem una xarxa a tot Catalunya».

—Que has perdut els trucs?

—«Bé m'ho diuen alguns».

—No creus en la crisi del cinema, tu?

—«Els empresaris sempre s'han queixat, però el fet és que ara la crisi ja s'està superant. Encara no es va tant al cinema com en els anys seixanta o setanta, però des de fa un parell d'anys es nota que torna a augmentar el públic».

—Vols dir que la televisió no treu molta gent de les sales?

—«En pot treure alguna, però als Estats Units, que hi ha centenars de canals, les sales es tornen a omplir».

—A què es deu?

—«És que l'encant que té el cinema vist dins les sales no es troba pas a casa, mirant una pel·lícula davant la televisió».

—On és l'encant?

—«Home, a les sales, hi ha una pantalla apropiada, una sonoritat millor i, sobretot, hi ha altra gent. Vull dir que anar al cinema és com una activitat social necessària. Si avui la gent no va tant a missa, on vols que es trobi? No tornarem potser a tenir el públic dels anys seixanta o setanta, però ens hi acostarem força ».

—Has tingut molts problemes per obrir la sala?

—«Moltíssims!»

—I com vas venir a parar precisament a l'antiga sala del Patronat de la Catequística?

—«Perquè era el cinema més antic de Figueres i l'entitat propietària buscava un sistema de recollir fons per finançar les seves activitats. Per això, en el contracte s'ha tingut molt en compte respectar les finalitats del Patronat que preveuen els seus estatuts i, a més, ells s'han reservat unes dates per a aquelles activitats».

—T'han posat un lloguer molt alt?

—«Gràcies al monopoli del cinema, he hagut de pagar les ganes de tenir una sala».

—Serà com una sala d'art i assaig?

—«No, però això no vol pas dir que el divendres a la nit no faci pel·lícules pensades més aviat per a cinèfils».

—De pel·lícules «porno» també en faràs?

—«No, i això ja sortirà de mi mateix, perquè crec que no valen la pena».

—Faràs estrenes conjuntes amb Barcelona?

—»«Sí».

—I primer que a Girona?

—«Doncs algunes sí, i altres s'estrenaran conjuntament».

—Digue'm alguns títols que estrenaràs aviat.

—«Després de *Rain man* farem *Homeboy*, *Los chicos de la guerra*, *Bye, Bye Baby*, *Los gemelos golpean dos veces*, *Acusados*...»

—Com t'ho fas per aconseguir aquestes estrenes?

—«És que tinc una distribuïdora, que es diu *Giró Films, S.L.*, que ha aconseguit l'exclusiva de la United International Pictures per a tot Espanya».

—Què dius?

—«Sí, ja funciona des del mes de gener i estem fent propaganda en diaris, estacions de metro, revistes, i fins i tot per televisió».

—Quantes butaques hi ha la sala?

—«Cinc-centes vint-i-cinc».

—No són massa?

—«No, per a les pel·lícules que passarem. Ara, si fossin pel·lícules de menys categoria o de re-estrena, llavors diria que sí».

—De reestrenes no en faràs?

—«No, però tinc el projecte de fer una sessió matinal el diumenge, dedicada sobretot a cinema familiar».

—A quins preus?

—«Els mateixos que es solen cobrar a les altres sales».

—No passaràs complements o curtmetratges?

—«No, perquè les pel·lícules ja solen ser força llargues i omplen bé el temps que hi ha entre sessió i sessió».

—I en què més trafiques?

—«També tinc una productora de pel·lícules».

—Quines has fet?

- «De moment, una».

—Com es diu?

—«*El museu Dalí tanca a les 7*».

—La Generalitat us ajuda?

—«Fins ara, no. De totes maneres, hi ha una promesa que esperem que compliran ben aviat».

—Quan s'estrenarà?

—«A final d'abril o principi de maig».

—Quins actors hi intervenen?

—«L'Emilio Gutiérrez Caba, l'Amparo Moreno, en Noel Samson, en Josep Peñalver...»

—Ja han cobrat?

—«Els actors cobren per endavant».

No tenen pas mala idea.

Francesc Giró va néixer a Flaçà fa 34 anys. Foto: **Lluís Vilardell.**

PUNT / Dissabte, 8 d'abril de 1989

El productor

Francesc Giró, exhibidor i ex-productor

MARC BATALLER

Francesc Giró és un dels empresaris altempordanesos que ha donat més empenta al cinema de la nostra comarca, no només com a empresari exhibidor (actualment explota un dels tres cinemes figuerencs, el cinema Parc) sinó també com a productor. Per altra banda també té un establiment de video-club.

Giró és un gran aficionat al cinema i fa uns anys va muntar una pròpia productora de cinema, tot i que, més aviat **"era una distribuïdora de films".**

El procés d'aquesta distribuïdora era molt senzill, tal com comenta Giró: **"Consistia a comprar els drets exclusius d'unes pel·lícules en alguns festivals com el de Canes, o altres com el de Sant Sebastià, i llavors distribuir-les per totes les sales de cinema d'Espanya que estiguessin interessades a passar la pel·lícula en qüestió. Però, ara, ja ho he deixat córrer per dedicar-me exclusivament a la faceta d'exhibidor."**

Algunes de les pel·lícules que aconseguí distribuir a través de la seva productora "Giró Films", van ser "Homeboy" de l'actor-boxejador Mickey Rourke, "Bye, bye baby", protagonitzada per l'ex- muller de Sylvester Stallone, Brigitte Nielsen, o "La escapada".

Francesc Giró també es propietari del "Vídeo Club Figueres" i, a l'igual que feia amb el cinema, es va dedicar a distribuir pel·lícules de vídeo com "El regreso", de Gregory Peck, "Cindirella" o "El ladrón de caballos", de Yul Bryner.

Un dels projectes en els quals va intervenir més directament fou la pel·lícula catalana rodada a Figueres "El Teatre- Museu Dalí es tanca a les set", que fou produïda per la seva empresa, "Giró Films", a l'any 1.987. Era una comèdia on s'explicaven les peripècies d'un grup de turistes que ve a Figueres, per tal de visitar el Teatre-Museu Dalí.

La pel·lícula estava interpretada per la coneguda actriu catalana Amparo Moreno i Emilio Gutiérrez Caba, així com el grup figuerenc "Els nens de Buadella", del qual formàven part els actors Eduard Bartolí, Josep Maria Gumbau, Joan Minobis, Toni Montal, Josep Montalat, i el músic Josep Maria Surrell. El film va ser dirigit pel propi "Pitu" Montalat, el qual ha declinat la invitació d'HORA NOVA a aparèixer en aquestes planes.

Tot i que les aspiracions d'èxit de la pel·lícula eren força altes— el pressupost era de més de cinquanta milions i s'esperava aconseguir beneficis i el mateix Francesc Giró, en aquella època, va comentar que **"ara m'he arriscat i per a mi és una gran satisfacció"**,— la veritat és que la pel·lícula no va funcionar gens bé, i no es va arribar a estrenar comercialment.

Segons Giró **"la raó és molt senzilla; el cine català, amb algunes excepcions, no funciona i, per tant, no és d'estranyar que "El Teatre Museu-Dalí es tanca a les set" tingués una vida tan efímera i no aconseguís tot allò que esperàvem d'ella".**

El propietari del cinema Parc es mostra totalment contrari al fet que la Generalitat de Catalunya imposi les pel·lícules en català, **"perquè la majoria de gent no accepta una pel·lícula doblada al català, ja sigui per la mala qualitat del doblatge o simplement perquè sona malament. A més, els empresaris en sortim perjudicats, perquè si volem una pel·lícula d'estrena i és en català, ens hem d'esperar uns mesos per tenir-la en castellà".**

> "El cinema català, amb algunes excepcions, no funciona i, per tant, no és d'estranyar que "El Teatre-Museu Dalí tanca a les set" tingués una vida tan efímera i no aconseguís tot allò que esperàvem d'ella"

Francesc Giró, en un descans del rodatge de "El Museu...". Al mig Emilio Gutierrez Cava i en primer terme Toni Montal

> "La majoria de públic no accepta una pel·lícula doblada al català, ja sigui per la mala qualitat del doblatge o simplement perquè sona malament"

La proposta d'en Giró sobre aquest tema és bastant coherent: **"La solució seria que el públic pogués triar i es fes la mateixa pel·lícula, en català i castellà, en diferents horaris. Però, això no interessa, perquè ja van fer aquesta prova a Manresa i el resultat va ser concloent: la majoria de la gent anava a veure la pel·licula doblada en castellà."**

Per tant, mig en broma mig seriós, Giró acusa la Generalitat de **"voler imposar més que durant l'època del franquisme"** i, sincerament, creu que la mesura adoptada per potenciar el català **"no és la correcta".**

Tanmateix, sí que es mostra favorable a la llei que obliga a exhibir una pel·lícula de la Comunitat Europea per cada tres americanes: **"Com a amant del cinema, posaria més pel·lícules europees que no nord-americanes; però com a empresari, és evident que les que tenen més èxit són les americanes."**

Però, segons comenta després, **"feta la llei, feta la trampa, ja que moltes pel·lícules nord- americanes són produïdes a Anglaterra, com per exemple "En el nombre del padre", i aquestes passen com a comunitàries."**

Un home com Francesc Giró, que toca de tan a prop el cinema i el vídeo, creu que **"la qualitat del cinema no es pot comparar amb la del vídeo i, tot i que, en un principi, el "boom" del vídeo va treure molts espectadors del cinema, ara ja no és així."** Malgrat això, **"no es pot dir que la situació del "cine" és ni molt bona ni molt dolenta, ja que tot depèn de la pel·lícula que es projecti".**

Actualment, la majoria de pel·lícules que tenen èxit només són pura i simple acció i **"no són com les d'abans, on el pes del "film" era dut pels actors i no com ara que els efectes especials són el més important."**

El que cal, segons Giró, és **"educar la gent en el camp del cinema, per tal que pugui gaudir de les meravelles del cinema i no com ara, on només es va a divertir i a passar una bona estona davant la pantalla. Però això és bastant difícil, perquè un 75% de la gent que va al cinema són joves que només busquen simple diversió."**

En aquests moments, la ciutat de Figueres gaudeix de tres cinemes que ofereixen la majoria de pel·lícules d'estrena el mateix dia que a la resta de l'Estat espanyol.

"Aquest fet ha estat gràcies a què nosaltres vam ser els primers a posar pel·lícules d'estrena, ja que abans moltes ni arribaven a Figueres i, a partir de la nostra experiència, els altres cines de la nostra ciutat es van començar a espavilar de debò. I amb tota aquesta bonica competència, els que n'han sortit beneficiats han estat els figuerencs", comenta Francesc Giró.

La idea de fer aquest cinema, que era el cinquè a la ciutat en aquells moments, **"se'm va ocórrer en veure que a Figueres no arribaven els "films" de la Paramount i Warner."**

El cinema Parc, des del seu naixement, ha viscut grans nits de cinema i una de les que més va impactar el seu propietari va ser **"la pel·lícula "Jurassic Park", a la qual assistiren uns 21.000 espectadors entre les cinc setmanes que es va projectar. Altres d'importants han estat "Instinto Básico", "Los picapiedra" o "Rain Man", amb la qual vam inaugurar el nostre cinema, etc. Algunes d'aquestes pel·lícules, que tenen tant de renom, les mantenim en cartell durant diverses setmanes."**

> "Cal educar la gent en el camp del cinema, per tal que pugui gaudir de les seves meravelles, i no com ara, que només hi va a divertir-se"

Les pel·lícules que s'estreran en les properes setmanes seran, entre d'altres, "Timecop", de Jean- Claude Van Damme, o "The River Wild", de Meryl Streep i Kevin Bacon.

El productor

DATA	LLOC DE RODATGE PEL·LICULA	HORARI	SEQÜÈNCIES	LOCALITZACIÓ	PLANS	TOTAL DIA	ATREZO	FOCUS	PANTALLES	TRAWELLING	ACTORS CONVOCATS	VESTUARI ESPECIAL	MATERIAL RODATGE AUXILIAR	VEHICLES	OBSERVACIONS
DILLUNS 3 AGOST	FIGUERES	10h	50/55/57	PISTA PATRONAT	38	19	Estris FUNCIÓ	X	X		GRUP "NENS BOADELLA"	Blusey negres. Gorres	SEGONS LLISTAT		"ESCENARI CÒMICS PLAÇA"
4 AGOST	"		59/61/65	" "	"	19	" "	X	X		" - CRISTINA	" "	" "		" " "
5 AGOST	"		36/56/58	" "	22	12	UNA ESCALA MAGNETÓFON FRARE del TEMPS	X	X		GRUP "NENS BOADELLA"	Acordeó Noi Mingo	" "		"ENTRE CAIXES ESCENARI"
6 AGOST	"		60/64	" "	"	10	Begudes. Entrepans Gabie. Apareilla fó	X	X		-EL CAFATER -CRISTINA-JOANA	Vestuari Cafater	" "		" " "
7 AGOST	"		7/11/	DECORAT PLATÓ	6	6	Telèfon GABIA AUCELLS	X			GABI - RAFA	Vestits Normals Estiu	" "		"APARTAMENT EMPURIABRATA" (int)
DIL LUNS 10 AGOST	"		71/	DECORAT PLATÓ	10	10	CORDAS Jeringuilla. Injecció	X			CRISTINA i JOANA GRUP PUNKS - CRANC	Vestuari PUNKS. Pentagrams	" "	MOTO JOSEP	"MAGATZEM PUNKS" (INT)
11 AGOST	"		21/68/73	FIGUERES	21	14	2 PORRAN. CORDAS	X			CRISTINA-MET-JOANA GRUP PUNKS-	" "	" "	Cotxe-Motos PUNKS	"APARCAMENT NOU"
12 AGOST	"		74/	"	7	14	" "	X			GRUP PUNKS	" "	" "		" " "
13 AGOST	"		67/66	"	8	8		X	X		JOANA - MET GRUP PUNKS	" "	" "	Camioneta	"CARRER APARCAMENT"
14 AGOST	"		72/83	"	6	6	BOLSO. UN FUET	X			DONA - MET	Vestuari Sexy DONA	" "		"LAVABOS APARCAMENT"
14 AGOST	"		73 al 82	DECORAT PLATÓ	10	10	" "	X			DONA - MET	" "	" "		"LAVABOS - SERVEIS" (INT)
DILLUNS 17 AGOST	LA JONQUERA		1/2	LA JONQUERA	10	10	Passaports.		X		CRISTINA-JOANA	2 VESTITS MONTA	" "	CITROEN-2c/	"PAS FRONTERA-AUTOPISTA"
18 AGOST	" "		3/4/6/8/10	" "	10	10	BOLSO VIATGE	X	X		CRISTINA-JOANA	" "	" "	CITROEN-2c/	"PARADOR i CABINA PORTA CATALANA
19 AGOST			75	DECORAT PLATÓ	5	5	Mantallines Negres TAULA - CADIRES	X			MET. Grup GITANOS	Vestits de dol dones	" "		"MENJADOR CASA GARRIGAL"
20 AGOST			76/78/80/77	" "	11 + 3	14	MANTA - CORDA BAGUL - CISTELLA	X			MET. Grup GITANOS	Vestits gitanos	" "		"CAMBRA DIFUNT i PATI GARRIGAL
21 AGOST			52/84	" "			BOLSO - XERRICS	X			MET. CRISTINA-JOANA	Vestits estiu	" "		"INT.-CORREDOR MUSEU"
DILLUNS 24 AGOST	FIGUERES	10h	28/30/32/33	Ard. MARIGNAN	5	10	Telèfon -	X			Sr. RAMON-EMPLEADA	Bata negra.	SEGONS LLISTAT		"OFICINA FUNERARIA"
" "	"	15h	33	"	16	11	Billets Verds.		X	●	" " GITANOS - XOFER	Pernoques-Sabraines-Bata	" "	Cotxe funerari	"CARRER FUNERARIA"
25 AGOST	"	10h	33/79/74	GARRIGAL	7	7	CORONA FLORS		X		MET-PUNKS-GITANOS	Vestuari Punk i Gitanos	" "		"CASA GARRIGAL"
"	"	10h	81	CAMPANAR	2	2	——				——	——	" "		"CAMPANAR ESGLESIA"
26 AGOST	"		27/29/31	PARROQUIA	14	14	Tassa Aigua del Canu	X			MOSSEN-NOIA JOVE	Vestit "Clergeman"	" "		"SALA PARROQUIA"
27 AGOST	"		34	Plaça Museu	21	21	LLIBRES ESTUDIANTS		X	●	Noi JOVE-NOIA JOVE	Vestits estiu	" "		"ENTRADA PORTA PARROQUIA"
28 AGOST	"		23/25	" "	11	11	Bolso.		X	●	" " CRISTINA-POETA VELL	" "	" "		"ENTRADA MUSEU DALI"
DILLUNS 31 AGOST	"		51/53/82	" "	14	14	BAGUL-CARRO		X	●	TURISTES " -JOANA- PUNKS-GITANOS-MET	Vestits de Dol Gil.	" "	CARRO de RODES	"ENTRADA MUSEU DALI"
1 SEPT.	"		24/26	" "	28+3	16	BASTÓ-CADENA Enterimats	X	X	●	Noi JOVE POETA VELL-Grup NENS	Vestits estiu	" "		"PLAÇA i TERRASSES CAFES"
2 SEPT.	"		26	" "	"	15	CORTINES Enterimats	X	X	●	POETA VELL EL CAFATER-Grup NENS	Vestit Cambrer	" "		"PLAÇA i TERRASSES CAFES"
3 SEPT.	"		47/59/65/70	" "	15		Estris Funció	X	X	●	Cristina - Public Grup "NENS BOADELLA"	Vestuari Funció	" "		"ESCENARI CÒMICS PLAÇA"
"	"			" "	1	16	——		X		DIUC, el manica Punk	Vestit manica Punk	" "		"LATERAL ESCENARI"
4 SEPT.	"		35/83	Museu Dali	5		Bolso Cristina	X			CRISTINA-MET-TURISTES	Vestits estiu	" "		"INT-MUSEU DALI"
"	"		84/	Plaça Museu	11	16	Estris Funció		X	●	Grup "NENS"-MET	" "	" "	Camioneta	"ESCALES i CARRER APARC."
"	EMPURIABRAVA		12/	Empuriabrava	4	4	2 PORRAS		X	●	Grup "PUNKS"	Vestuari Punks	" "	Cotxe-Motos	"CARRER CANALS EMPUR."
DILLUNS 7 SEPT.	FIGUERES.	10h	22/	Carrer Torre Galatea	10	10	MALETA de VIATGE Apareilla Fotografia	X	X	●	MAX-DELEGAT-PERIOD.	DE CARRER-ESTIU	SEGONS LLISTAT	Cotxe Oficial	"ENTRADA TORRE GALATEA
"	"		39/41/43/45	DECORAT PLATÓ	4		TELÈFON	X			MAX	Normal Estiu	" "		"INT.-TORRE GALATEA"
"	"		14/16	" "	3	7	SOBRE FOTOGRAFIA	X			MAX	" "	" "		"INT-COTXE OFICIAL"
8 SEPT.	"	10h	37/	Plaça Museu	7	14	Bolso. OLLERES Fr.	X	X		MAX-LAURA	" "	" "		"PLAÇA i TERRASSES CAFES"
9 SEPT.	"		44/46/49	Café Imperial	21	14	2 Tarmjades	X		●	CAMBRER MAX-LAURA	" "	" "		"INT.-CAFE IMPERIAL"
"	"		38/40/42		7	7	TELÈFON PÚBLIC	X		●	LAURA	" "	" "		"INT-CAFE IMPERIAL"
10 SEPT.	"	10h	24/99	DECORAT PLATÓ	14	14	TAULA PRESIDÈNCIA TRIBUNA ORADORS	X		●	DELEGAT MAX-LAURA-OLGA	FIGURANTS	" "		"SALA CONFERÈNCIES"
11 SEPT.	ROSES		19/20	Hotel ALMADRABA	10	10	2 COCTAILS		X	●	MAX-OLGA	TRAJE de BANY	" "		"PISCINA i TERRASSA HOTEL"
	Monastir St. Pere		17	Monastir St. Pere	3	3	MAQUINA FOTOGRAFIAR		X		MAX-OLGA	Vestits excursió	" "		"MONASTIR SANT PERE"
	Perelada		18	Perelada	2	2	TAULA SOPAR	X		●	MAX-OLGA	SMOKING-TRAJE de NIT	" "		"PERGOLA PERELADA"
	EMPURIABRAVA		13/15	Aeroport Emp.	16	16	UNA CARTERA 2 MALETAS		X		MAX-OLGA-XOFER	DE CARRER-Estiu	" "	PANDA-Cotxe Oficial HELICOPTER	"AEROPORT EMPURIABRAVA

Planing de rodatge

El Pertús

Pas frontera - 17 agost

La Jonquera

Porta Catalana - 18 agost

La Jonquera - 18 agost

Carrer Canigó - 13 agost

Aparcament Saba, carrer Canigó - 14 agost

Figueres

Edifici Estrella, Carrer Montgó - 24 agost

Campanar església - 25 agost

Cafè Imperial - 1, 3, 8 i 9 setembre

Rambla - 7 setembre

Torre Galatea - 7 setembre

Interior museu - 7 setembre

Funeraria Can Sastre - 24 agost

El Garrigal - 25 agost

Peralada

Pergola Peralada - 11 setembre

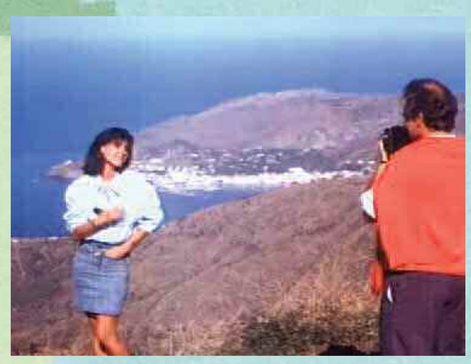
Monestir Sant Pere de Roda - 11 setembre

Monestir Sant Pere de Roda - 11 setembre

Sant Pere de Rodes

Empuriabra
11 setembre

Empuriabrava

Aeroport Empuriabra
11 setembre

Pere Toro a
l'aeroport
d'Empuriabrava

Carrer canals Empuriabra - 7 setembre

Almadrava

Piscina i Terrassa hotel - 11 setembre

Piscina i Terrassa hotel - 11 setembre

Piscina i Terrassa hotel - 11 setembre

La pel·lícula es va començar a filmar el 3 d'agost del 1988 i l'última escena va ser, l'Empuriabrava vista des del cel filmada des d'un helicòpter, l'11 de setembre. En total 99 seqüències.

Del 3 d'agost al 10 de setembre moltes seqüències es van filmar en decorat a la pista i a l'interior de la Cate: Apartament Empuriabrava, escenari còmics plaça, magatzem punks, escena lavabos, menjador casa Garrigal, Cambra difunt, interior corredor museu, interior cotxe oficial, interior torre Galatea, sala de conferències.

Llocs i dates de rodatge

Preparant una escena per la pel.lícula "El museu dali es tanca a les 7". Es pot veure a Tomàs Moya, responsable de fotografia, el director Josep Montalat i Cufí i al seu costat en Pere Toro, que feia d'ajudant de direcció.

Marià Lorca i Bard, qui fou alcalde de Figueres del 1983 fins el 1995 va fer una visita durant el rodatge de la pel·lícula "El museu Dalí es tanca a les 7". El podem veure parlant amb el director Josep Montalat i Cufí i al seu costat en Pere Toro.

Foto: Rosa Maria Malé

Pilar Arbat Planells, Amparo Moreno, Rosa Maria Malé i Nuri Capdevila, a la pista de la Cate agost 1987.

Josep Montalat xerrant amb els Nens de Boadella

Pere Toro i Emilio Gutiérrez Caba a l'aeroport d'Empuriabrava

Nuri Capdevila, fent les tasques de maquilladora

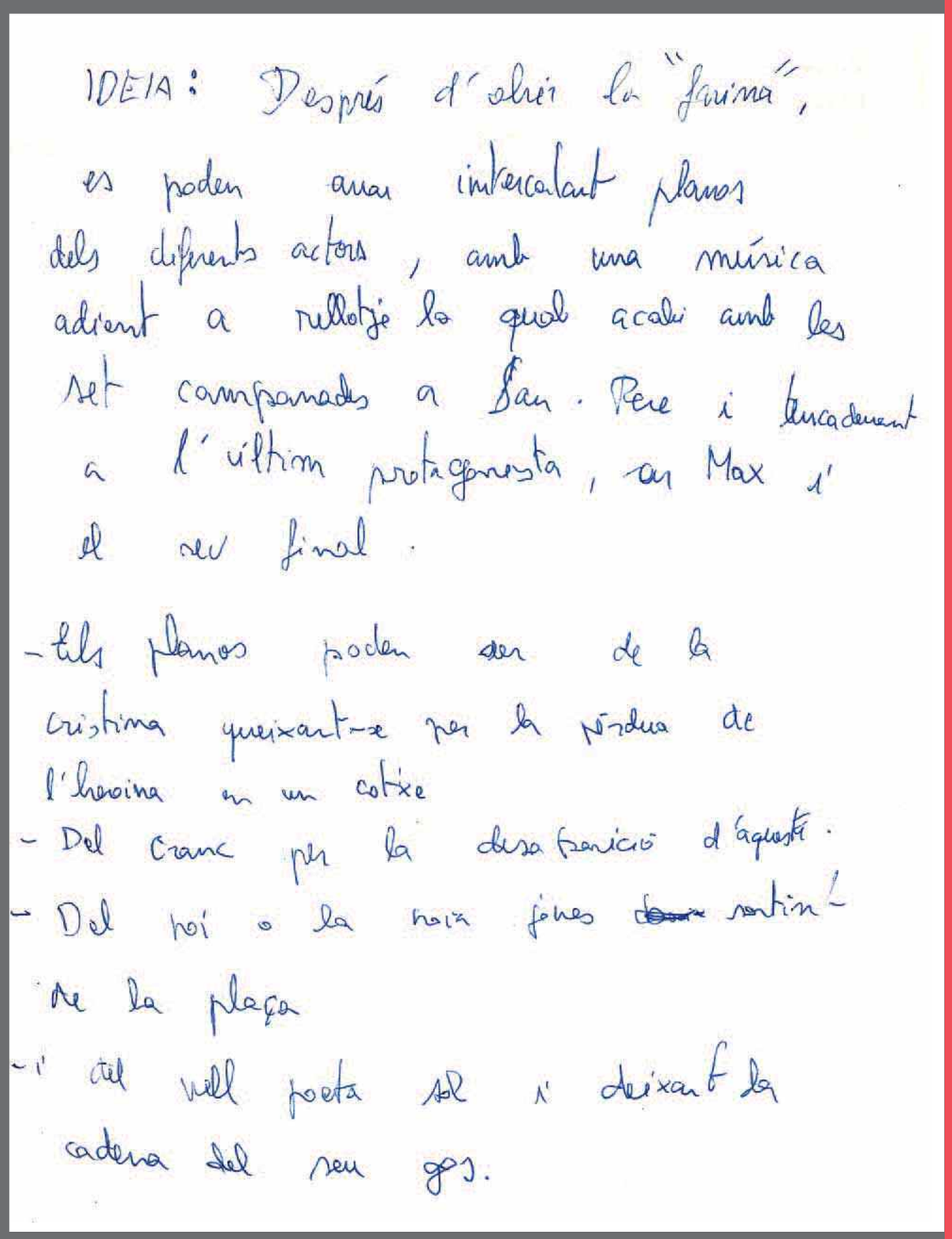

IDEIA: Després d'obrir la "farina",
es poden anar intercalant planos
dels diferents actors, amb una música
adient a rullotje la qual acabi amb les
set campanades a Sant. Pere i finalment
a l'últim protagonista, en Max i
el seu final.

- Els planos poden ser de la
Cristina queixant-se per la pérdua de
l'heroina en un cotxe
- Del Franc per la desaparició d'aquesta.
- Del noi o la noia fones ~~[illegible]~~ sentint
de la plaça
- i del vell poeta sol i deixant la
cadena del seu gos.

Anotacions fetes per Pere Toro de possibles finals de la pel·lícula.

Material cedit per Pere Toro

Imatges del rodatge

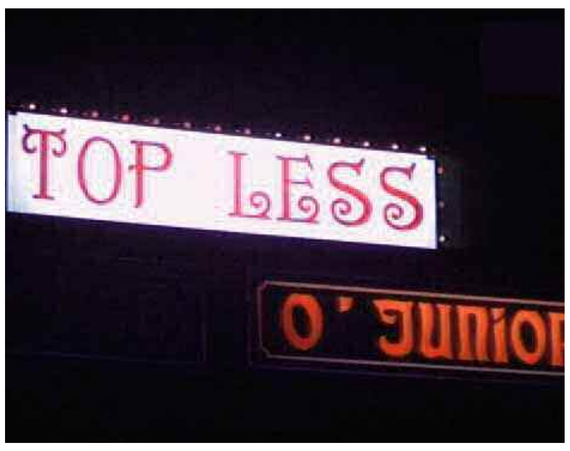

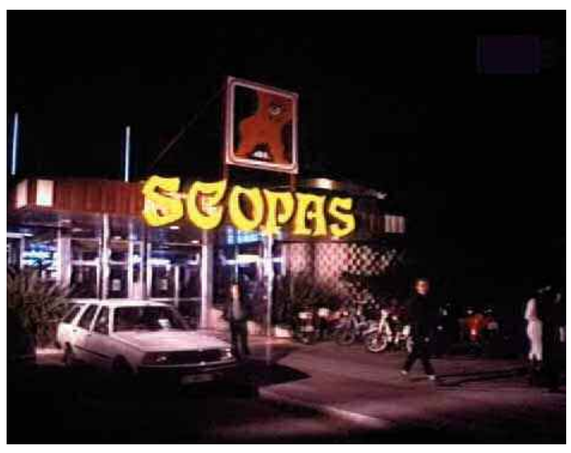

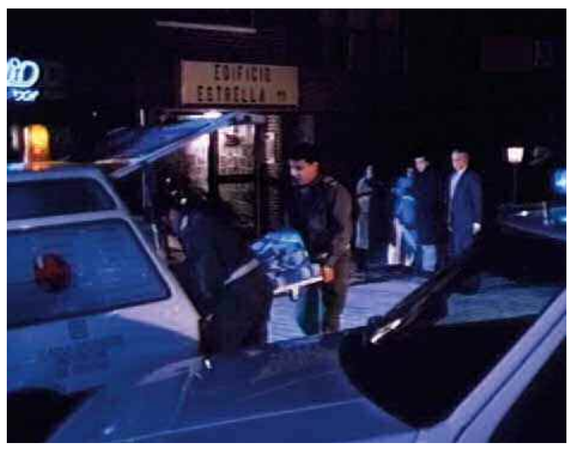

La pel·lícula pas a pas

La pel·lícula pas a pas

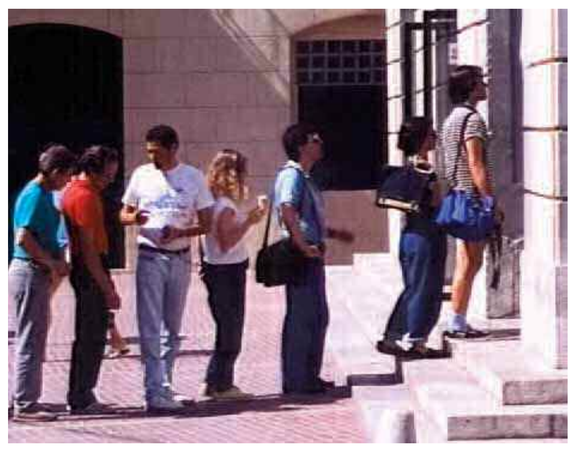

La pel·lícula pas a pas

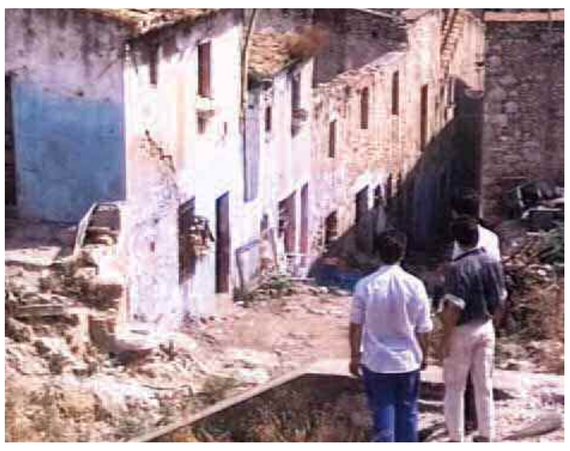

La pel·lícula pas a pas

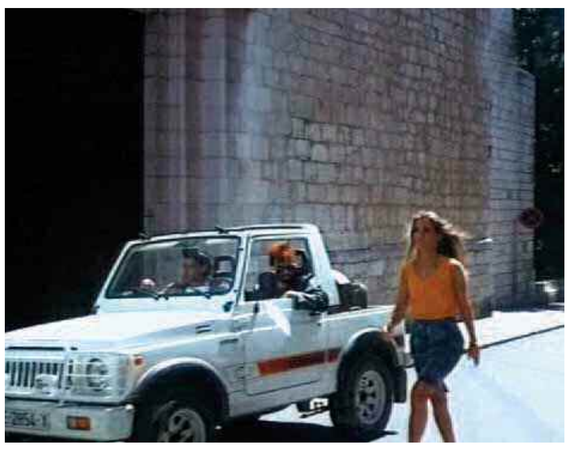

La pel·lícula pas a pas

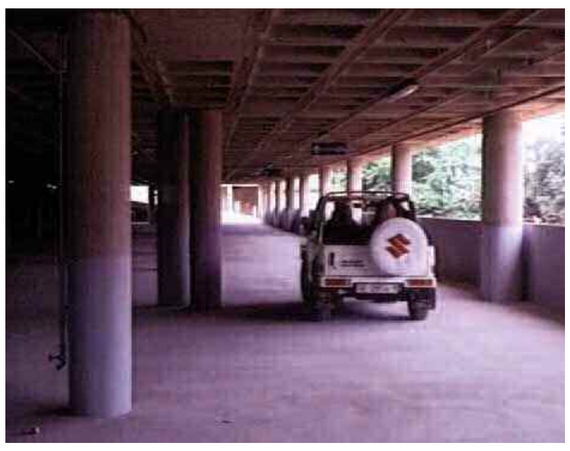

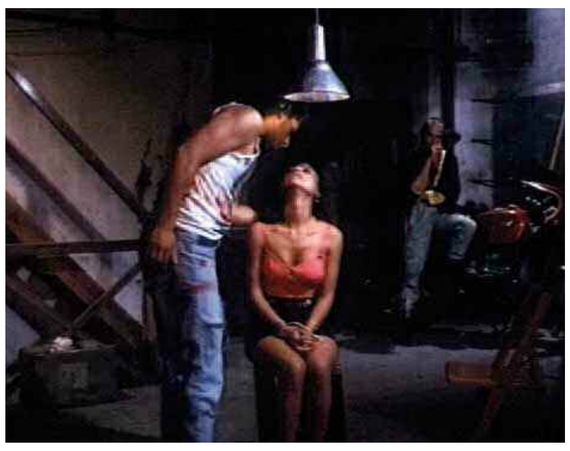

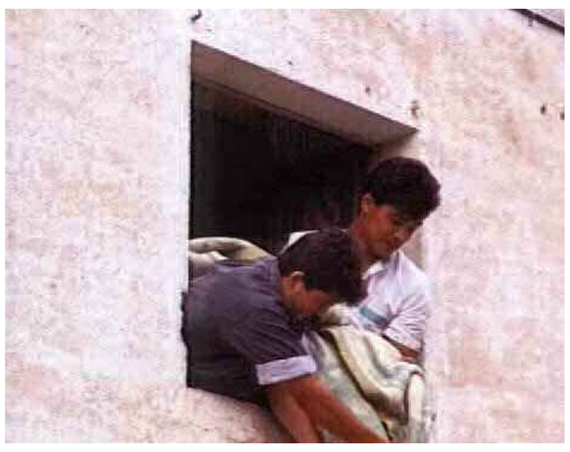

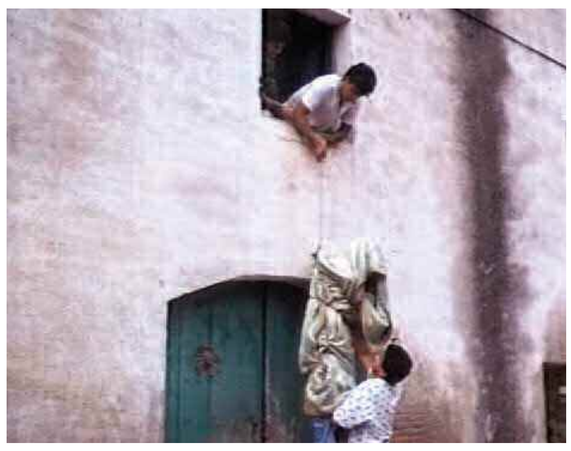

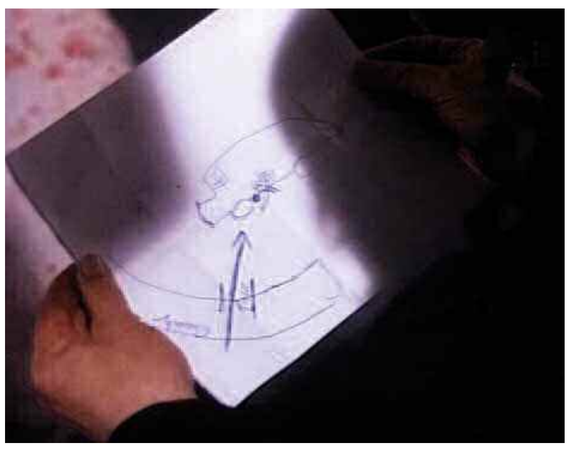

La pel·lícula pas a pas

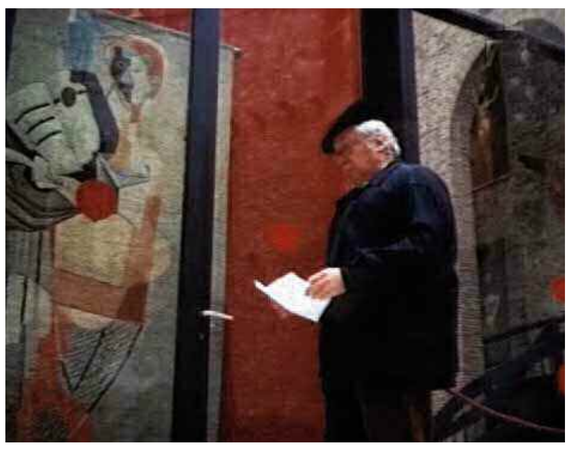

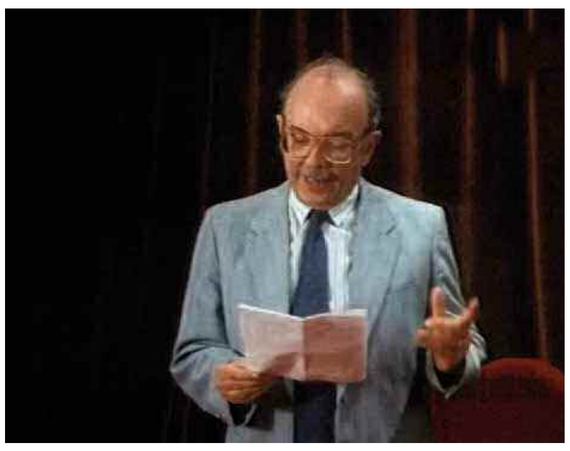

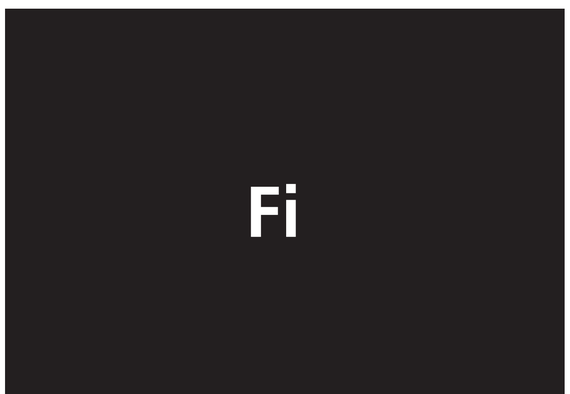

La pel·lícula pas a pas

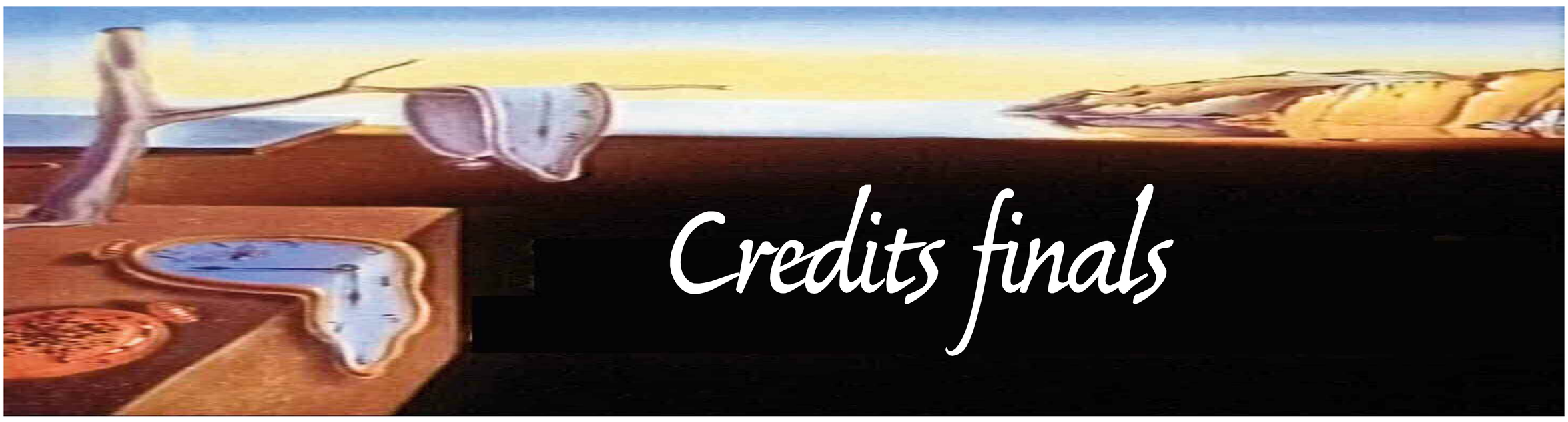

Credits finals

MAX RICH	Emilio Gutierrez Caba
LAURA	Mercedes Molina
OLGA	Montse Domingo
MET	Toni Montal
SENYORA LAVABOS	Amparo Moreno
POETA VELL	Noel Samson
COMISSARI	Jordi Serrat
FARAONA	Josefina GUell
Mossèn NARCÍS	Josep Peñalver
CHARO	Nat Collado
SUSSI	Zinia Taylor
GABI	Jordi Pamies
CRANC	Joan Montalet
EN JEP DE CALA LOLA	Joan Minobis
EL NOI D'EN MINGO	Josep M.ª Surrell
EN MITO DE CAN MAI PLOU.	Josep M.ª Gumbau
En SIDRO	Eduard Bartoli
NOI JOVE	Josué Guasch
NOIA JOVE	Lourdes Aguilera

CATI	Esther Orta
CRISTINA	Mayca Ferrer
JOANA	Esther Ràfols
PIPO	Vic Gil
INSPECTOR	Antonio Fernández
RAFI	Roser Esparcet
Senyor Ramon	Joan Llor
Empleada Funerària	Maria Alegre
Delegat Fundació Gala-Dalí.	Josep M.ª Capella
El Cambrer	Victor Monfort
Monky	Aleix
Tallaferro	Joan Carles Ferrusola
Zombi	Josep Ferrer
Xofer Fundació	Pere Toro
El Botiguer	Francesc Pujol
En Pistoles	Josep M.ª Ferrer
En Xavi	Miquel Granollers
Borinof	Joaquim Benet
El Quinqui	Josep Lima

Amb la col·laboració especial:
Elene, Titular de la FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA

Productora	GIRO FILMS
Guió i Direcció	JOSEP MONTALAT
Diàlegs	M. Iniesta i Josep Montalat
Director de Fotografia	Tomas Moya
Muntador	Jordi Vilar
Muntatge so	Joan Vidal i Jordi Vilar
Operador	Josep M.ª Guiteres
Ajudant de Direcció	Pere Toro
Ajudant de Muntatge	Elena Casañas
Script	Pilar Arbat
Decoració	Toni Montal
Música	Eva Mas
Arranjaments i Execució	Josep M.ª Surrell

Edicions Musicals	KPM i BRUTON
Maquilladora	Núria Capdevila
Cap Electricista	Ramiro
Cap Maquinista	Manolo Cuevas
Sonorització	Tecnic-3
Enginyer So	Joan Vidal
Director Doblatge	Isidre Sola
Laboratoris	Cinematiraje Riera
Opticals i Títols	En Efecto, S.A.
Grafisme	Enric Fernández
Pel·lícula	Fuji Color
Càmeres	Camara Rent
Equip Rodatge	Mole-Richardson
Atrezo i Vestuari	Casa Peris

AGRAÏMENTS
FUNDACIÓ GALA-DALI
EXCM. AJUNTAMENT DE FIGUERES
FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA

Els protagonistes

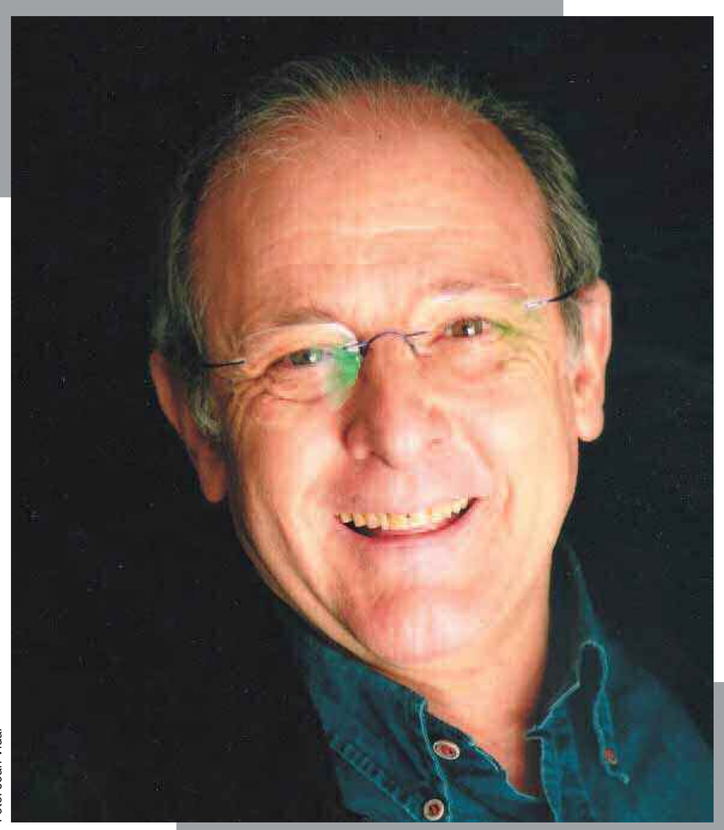

Foto: Joan Vidal

biografia

EMILIO GUTIÉRREZ CABA

Valladolid, 26 de setembre del 1942

actor

Va néixer durant una gira teatral. Tota la seva família s'ha dedicat sempre al teatre i al cinema, per això la seva infantesa i adolescència transcorregueren en un ambient que determinà la seva vocació artística. Besnét de Pascual Alba, nét d'Irene Alba, nebot valencià de Leocadia Alba, fill petit d'Emilio Gutiérrez i Irene Caba Alba i nebot de Julia Caba Alba, les seves germanes Irene i Julia també s'han dedicat a la interpretació, així com la seva neboda valenciana Irene Escolar.

Realitzà els seus estudis teatrals a l'Instituto San Isidro de Madrid i formà part del seu grup escènic. Abans de dedicar-se a la interpretació, treballà en un laboratori de cinema de la productora Madrid Films.

L'estiu de 1962 s'incorporà com a professional a la companyia de Lilí Murati, amb la qual realitzà la seva primera gira per Espanya, i l'any 1963 interpretà el paper de Peter Pan a l'obra del mateix títol que es representà al Teatre María Guerrero de Madrid.

L'any 1968 creà la seva pròpia companyia juntament amb María José Goyanes. El 1970 estrenà una peça de l'escriptora Ana Diosdado, titulada *Olvida los tambores*, amb la companyia de la seva germana Julia, col·laboradora en alguns muntatges: *Olivia*, de Terence Rattigan i *La profesión de la señora Warren*, de Bernard Shaw, els quals consolidaren la seva carrera en el teatre.

Des de 1979 ha estrenat obres d'autors clàssics com Gil Vicente, Calderón, Shakespeare, Joyce o Juan Ruiz de Alarcón i no ha deixat d'intervenir en peces d'autors contemporanis com Álvaro del Amo, Jorge Díaz, Fermín Cabal o Juan García Larrondo. L'any 1996 interpretà el personatge de don Diego a *El sí de las niñas*, de Moratín, i el 1998 estrenà una obra que recorregué tot Espanya durant quasi quatre temporades: *La mujer de negro*.

L'any 2003 estrenà, al teatre, *El príncipe y la corista*, en la qual estigué acompanyat per María Adánez i el 2008, l'obra *La muerte y la doncella*, juntament amb Luisa Martín.

Durant la seva carrera cinematogràfica, en la qual debutà l'any 1963, acumula més de cent pel·lícules. El seu primer paper important fou a *Nueve cartas a Berta* (1965), de Basilio Martín Patino, i posteriorment destacà en altres pel·lícules com *La caza* (1965), de Carlos Saura i en la qual interpretà un jove que assistia a una cacera en la qual tres homes grans, interpretats pels actors Alfredo Mayo, Ismael Merlo i José María Prada, utilitzaven els seus rifles contra ells mateixos.

Miguel Albaladejo i Álex de la Iglesia el rescataren d'un semioblit, i li donaren papers destacats en els quals rebé diversos premis: el 2001 aconseguí un Premi Goya al millor actor de repartiment per *La comunidad*, d'Álex de la Iglesia. Aquella mateixa nit, la seva germana Julia alçava l'estatueta de millor actriu de repartiment. L'any 2002 va repetir en la mateixa categoria de millor actor de repartiment per *El cielo abierto*, de Miguel Albaladejo. L'any 2007 fou novament nominat per *La torre de Suso*, de Tom Fernández.

A la televisió, ha encarnat el personatge de San Juan de la Cruz a *Teresa de Jesús* i ha participat en nombroses telesèries, entre les darreres es troben *Amar en Tiempos Revueltos* i *Gran Reserva*.

Filmografia *

1963 **Como dos gotas de agua** de Luis César Amadori
1963 **Tengo diecisiete años** de José M. Forqué
1963 **El Llanero** de Jesús Franco
1964 **El misterioso señor Van Eyck** de Agustín Navarro
1964 **Vacaciones para Ivette** de José M. Forqué
1964 **Don Quijote** de Carlo Rim
1964 **Dulcinea de Toboso** de Carlo Rim
1965 **La llamada** de Javier Setó
1965 **La caza** de Carlos Saura
1965 **Nueve cartas a Berta** de Basilio Martín Patino
1966 **Adiós, cordera** de Pedro Mario Herrera
1966 **Sábado en la playa** d'Esteban Farré
1966 **¿Que hacemos con los niños?** de Pedro Lazaga
1966 **Los guardiamarinas** de Pedro Lazaga
1967 **Los chicos de Preu** de Pedro Lazaga
1967 **Las cuatro bodas de Marisol** de Luis Lucía
1967 **Fedra west** de Joaquín Romeri Marchen
1968 **Cristina Guzmán** de Luis César Amadori
1968 **Paraules d'amor** d'Antoni Ribas
1969 **No somos si Romeo ni Julieta** d'Alfonso Paso
1969 **Carola de día, Carola de noche** de Jaime de Armiñán
1969 **Vamos por la parejita** d'Alfonso Paso
1970 **Las endemoniadas** de Sergio Bergonzelli
1973 **Cebo para una adolescente** de Francisco Lara Polop
1973 **Una chica y un señor** de Pedro Masó
1973 **Las señoritas de mala compañía** de José Antonio Nieves Conde
1974 **El calzonazos** de Mariano Ozores
1974 **Un curita cañón** de Luis María Delgado
1976 **La petición** de Pilar Miró
1976 **Hasta que el matrimonio nos separe** de Pedro Lazaga
1977 **De fresa, limón y menta** de Miguel Angel Diez
1977 **Vota a Gundisalvo** de Pedro Lazaga
1977 **Doña perfecta** de César Fernández Ardavín
1977 **El sacerdote** d'Eloy de la Iglesia
1978 **La sombra de un recuerdo** de José Antonio Barrero
1978 **Me olvidé de vivir** d'Orlando Jiménez Leal
1979 **Al servicio de la mujer española** de Jaime de Armiñán
1980 **Tres mujeres de hoy** de Germán Lorente
1980 **El gran secreto** de Pedro Mario Herrero
1980 **Estigma** de José Ramón Larraz
1980 **Los embarazados** de Joaquín Coll Espona
1980 **Otra vez adiós** de Miguel Angel Rivas
1980 **Viaje al más allá** de Sebastián d'Arbó
1980 **Viva la clase media** de José M. González Sinde
1981 **El poderoso influjo de la luna** d'Antonio del Real
1981 **Pepe, no me des tormento** de José M. Gutiérrez
1981 **La gran quiniela** de Joaquín Coll Espona
1981 **Porno: situación límite** de Manuel Esteba
1982 **De camisa vieja a chaqueta nueva** de Rafael Gil
1982 **Femenino singular** de Juanjo López
1982 **La colmena** de Mario Camús
1984 **Las bicicletas son para el verano** de Jaime Chavarri
1984 **¿Que he hecho yo para merecer esto?** de Pedro Almodovar
1985 **A la pálida luz de la luna** de José M. González Sinde
1985 **Requiem por un campesino español** de Francesc Betriu
1986 **Cara de acelga** de José Sacristán
1986 **Hierro dulce** de Francisco Rodríguez
1986 **Werther** de Pilar Miró
1987 **Guerra de los locos** de Manuel Matji
1987 **Las dos orillas** de Sebastián Bollain
1988 **Loco veneno** de Miguel hermoso
1988 **El teatre-museu Dalí es tanca a les set** de Josep Montalat
1989 **Monte bajo** de Julián Esteban Rivera
1990 **La sombra del ciprés es alargada** de Luis Alcoriza
1994 **Souvenir** de Rosa Vergés
1995 **Animia de cariño** de Carmelo Espinosa
1995 **El día, nunca por la tarde** de Julián Esteban Rivera
1995 **Boca a boca** de Manuel Gómez Pereira
1995 **Parella de tres** d'Antoni Verdaguer
1995 **Escenas de una orgía en Formentera** de Francesc Bellmunt
1995 **Un asunto interno** de Carlos Balagué
1997 **No se puede tener todo** de Jesús Garay
1997 **Memorias del ángel caído** de Fernando Cámara y David Alonso
1998 **La primera noche de mi vida** de Miguel Albadalejo
1999 **Goya en Burdeos** de Carlos Saura
2000 **La comunidad** d'Alex de la Iglesia
2000 **El arte de morir** d'Alvaro Fernández Armero
2000 **Kyoko** de Ryû Murakami
2000 **Y decirte alguna estupidez, por ejemplo, te quiero** d'Antonio del Real
2000 **Dones** de Judith Collell
2001 **El cielo abierto** de Miguel Albadalejo
2001 **La mujer de mi vida** d'Antonio del Real
2001 **Sin noticias de Dios** d'Agustín Díaz Yanes
2002 **Reflejos** de Miguel Ángel Vivas
2002 **El florido pensil** de Juan José Porto
2002 **Deseo** de Gerardo Vera
2002 **Bala perdida** de Pau Martínez
2003 **Haz conmigo lo que quieras** de Ramón de España
2004 **Escuela de seducción** de Javier Balaguer
2006 **Postdata** de Rafael Escolar
2007 **La torre de Suso** de Tom Fernández
2008 **Paisito** de Ana Díez
2009 **Un buen hombre** de Juan Martínez Moreno
2009 **Luna caliente** de Vicente Aranda
2010 **Lo más importante de la vida es no haber muerto** de Olivier Pictet, Marc Recuenco y Pablo Martín Torrado
2010 **Toy Story 3** doblatge
2010 **Retornos** de Luis Avilés
2010 **Vidas pequeñas** de Enrique Gabriel
2011 **Cinco metros cuadrados** de Max Lemcke

*** En aquesta llista només es fa referència al seu treball al cinema. No hi consten ni curt-metratges, obres de teatre, ni sèries de TV.**

Arxiu-Col·lecció Lluís Bonsjam

L'actor convidat

1963

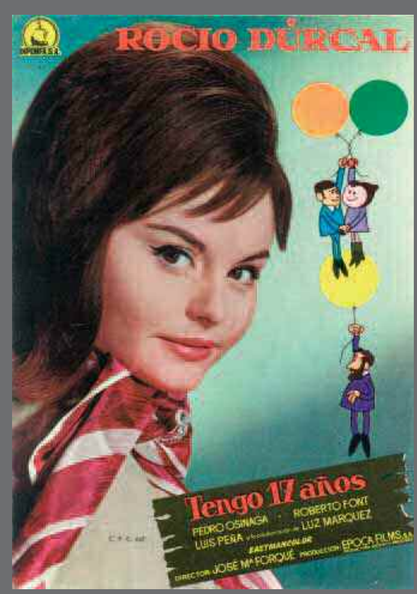

1963

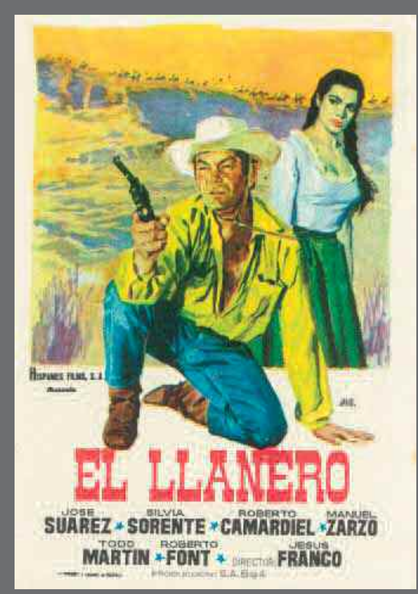

1963

1964

1964

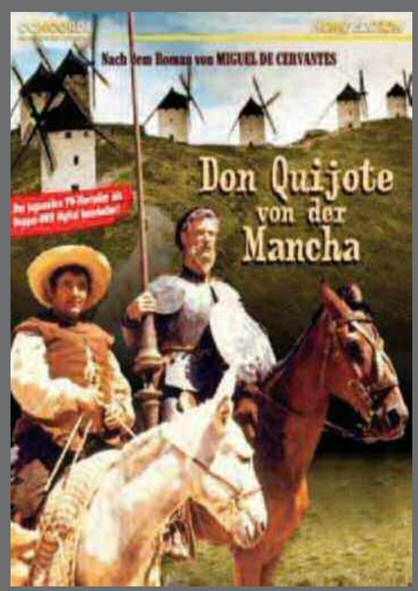

1964

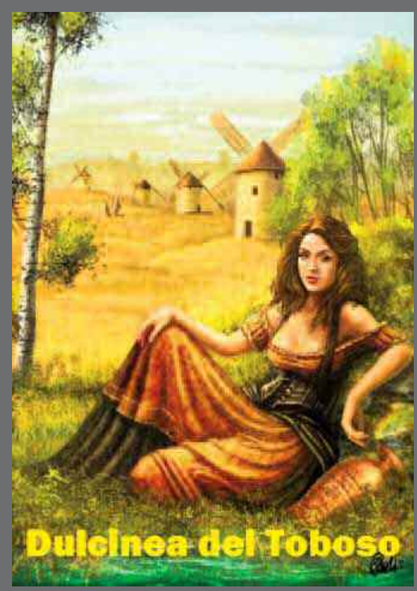

1964

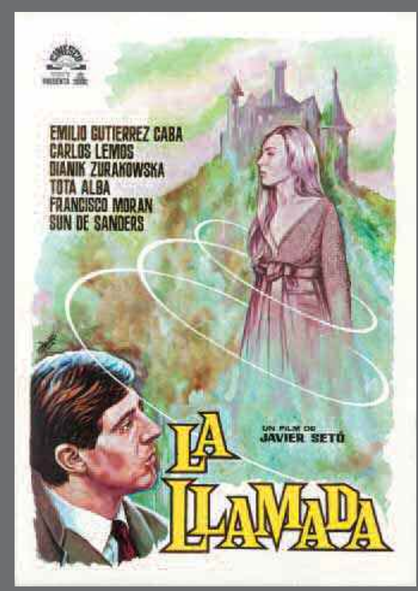

1965

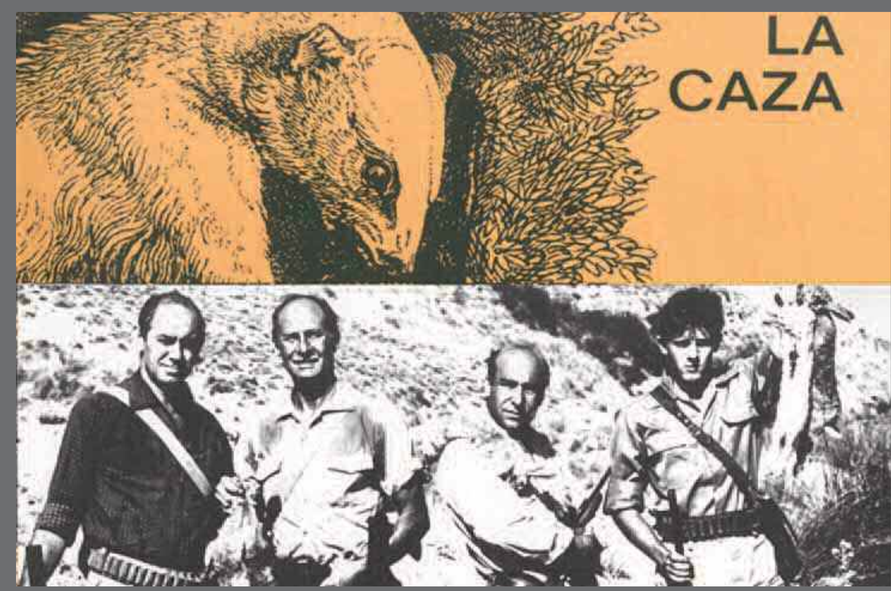

1965

1965

1965

1966

1966

1966

1967

1967

1967

1968

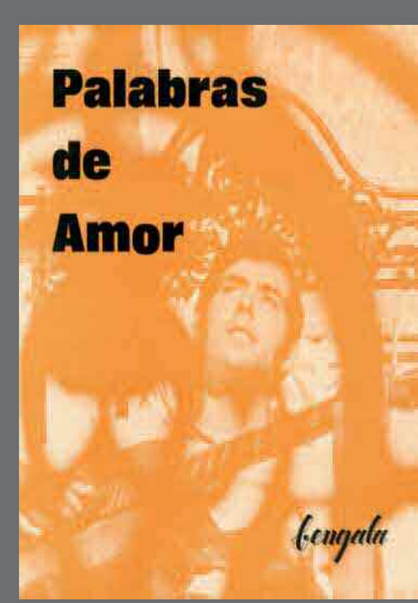

1968

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

Caba a la gran pantalla

1968

1969

1969

1970

1973

1973

1973

1974

1974

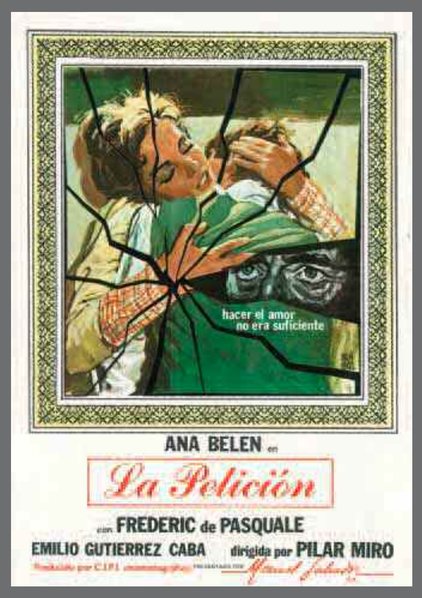

1976

1976

1977

1977

1977

1977

1978

1978

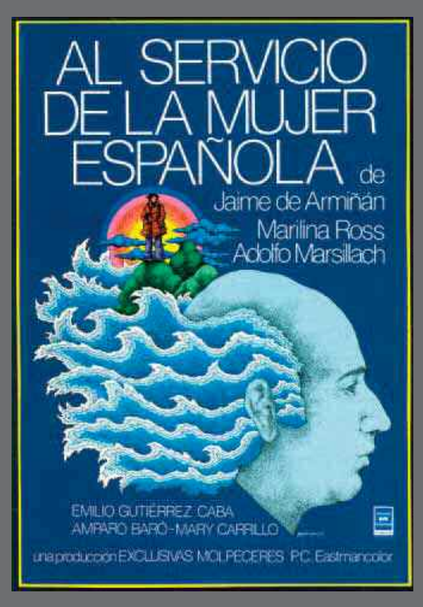

1979

1980

1980

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

Caba a la gran pantalla

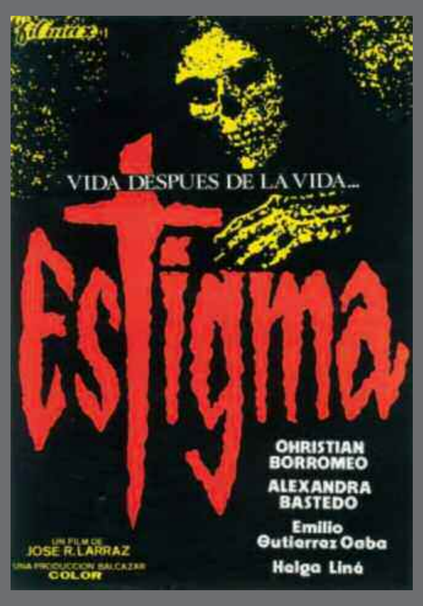

1980

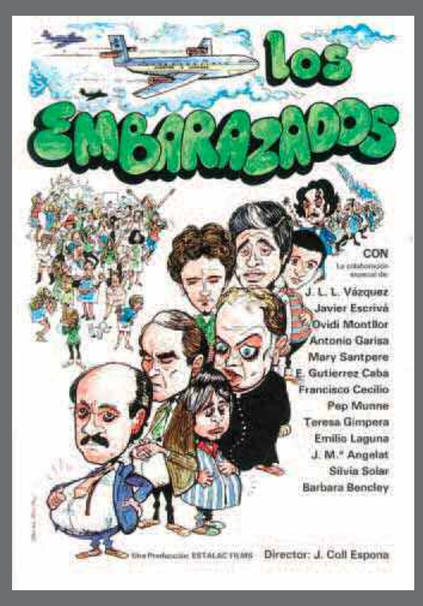

1980

1980

1980

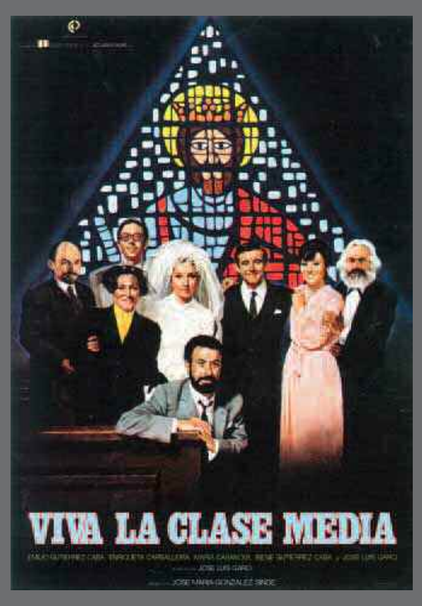

1980

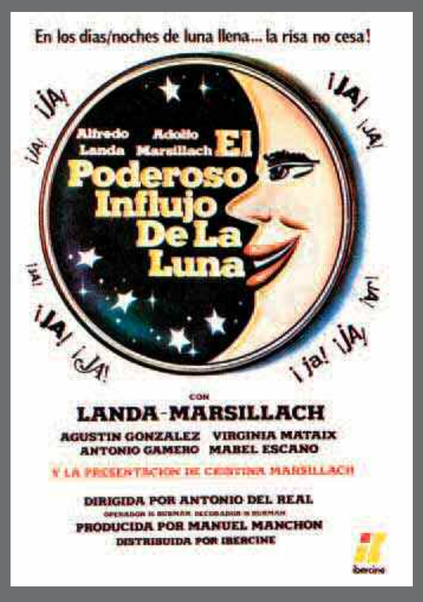

1981

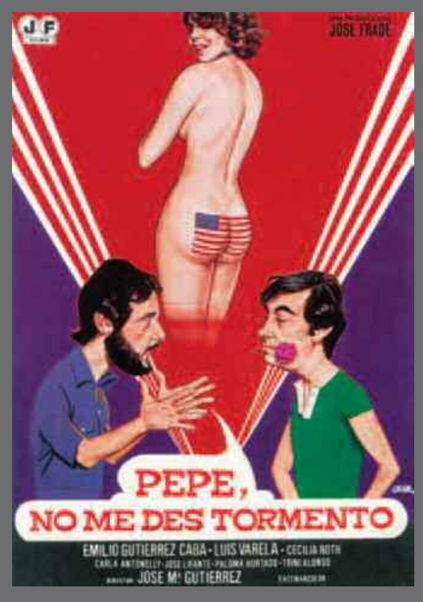

1981

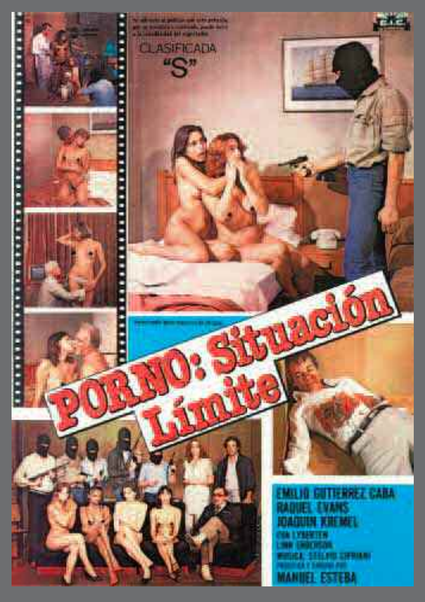

1981

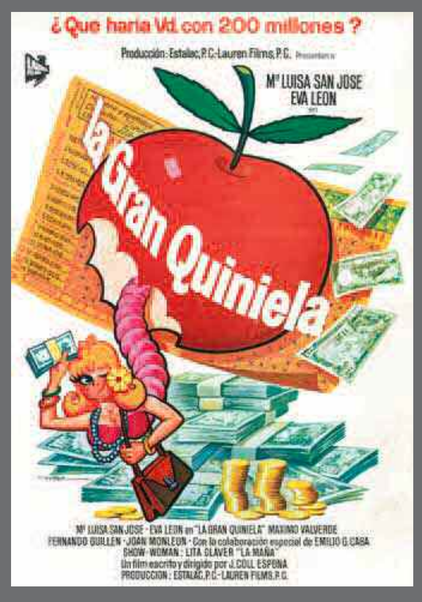

1981

1982

1982

1982

1984

1984

1985

1985

1986

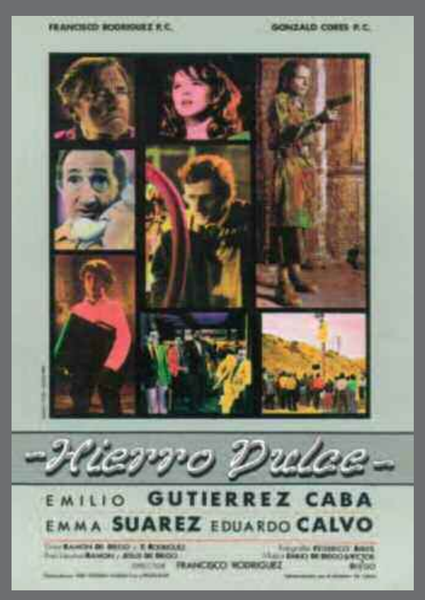

1986

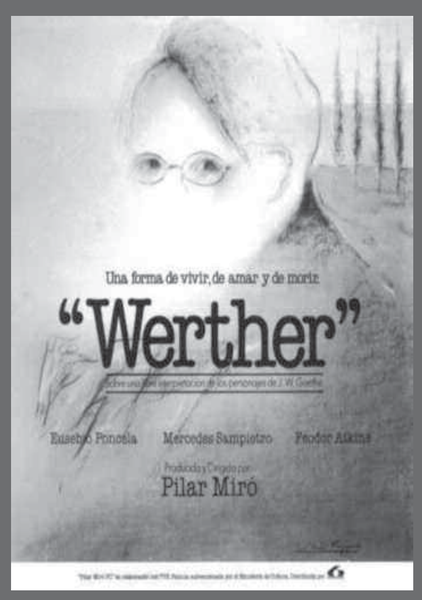

1986

1987

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

Caba a la gran pantalla

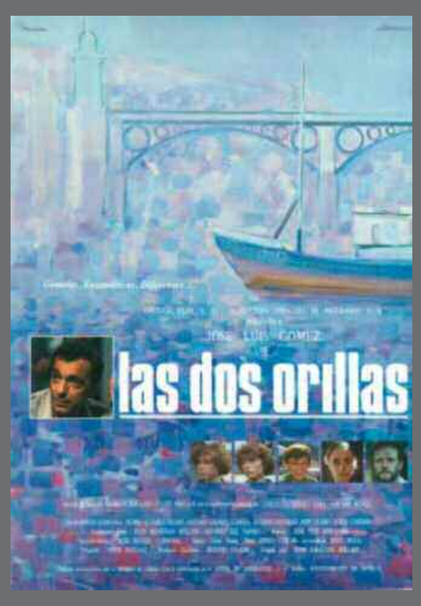

1987

1988

1988

1989

1990

1984

1995

1995

1995

1995

1995

1995

1997

1997

1998

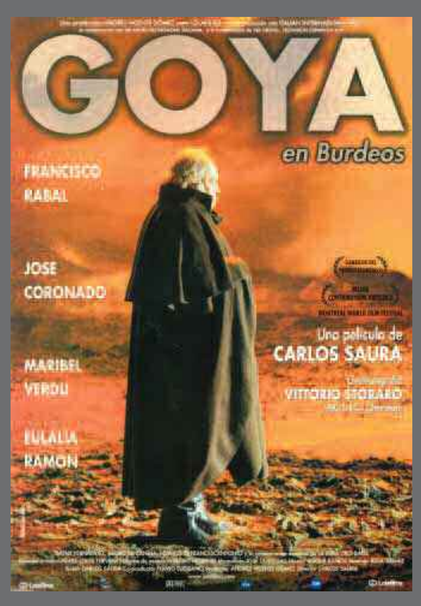

1999

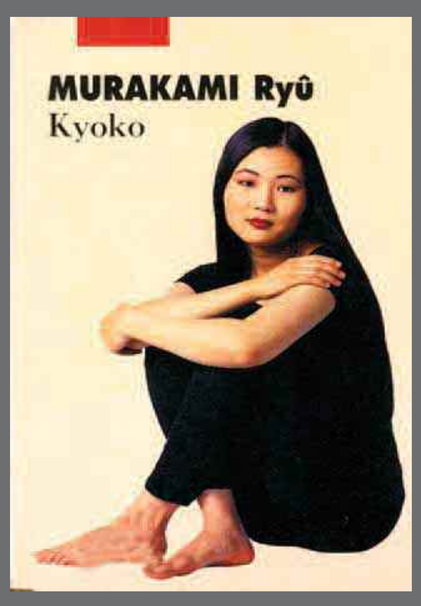

2000

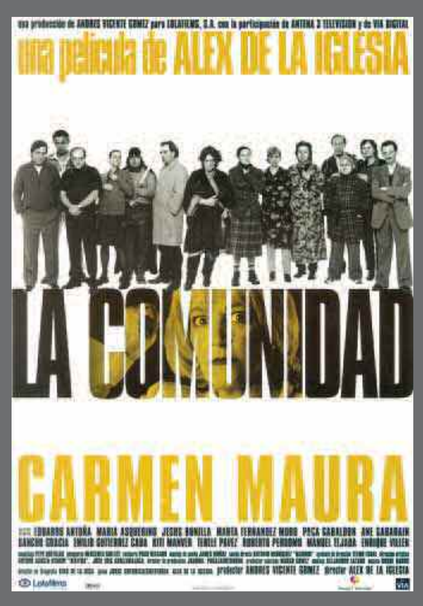

2000

2000

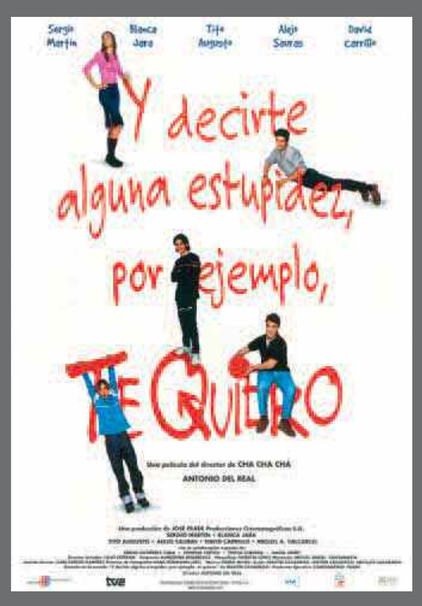

2000

Arxiu-Col·lecció Lluís Bernejum

Caba a la gran pantalla

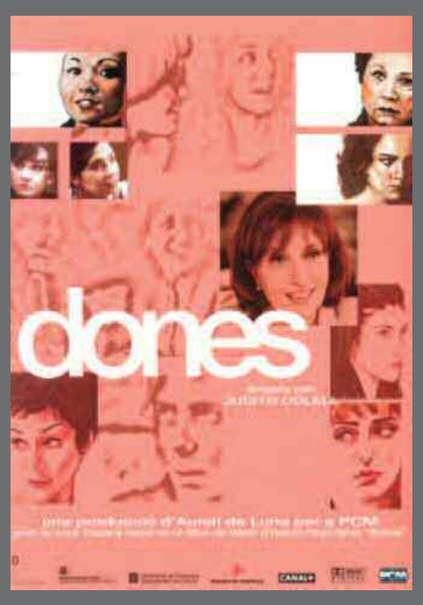

2001

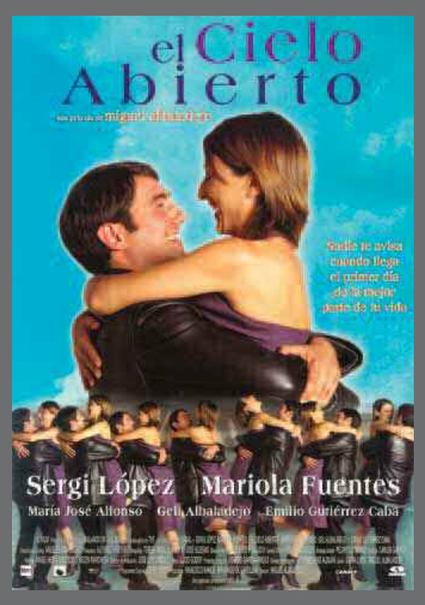

2001

2001

2001

2002

2002

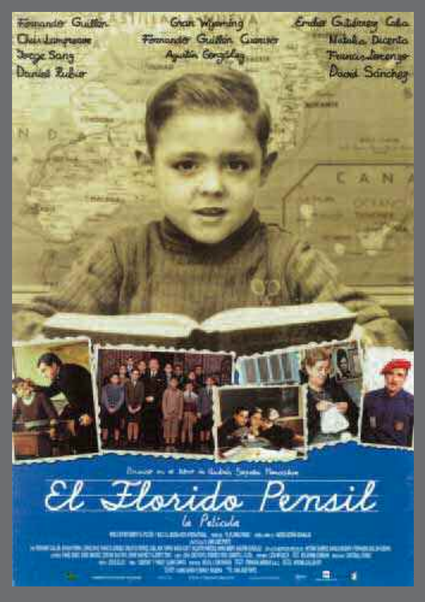

2002

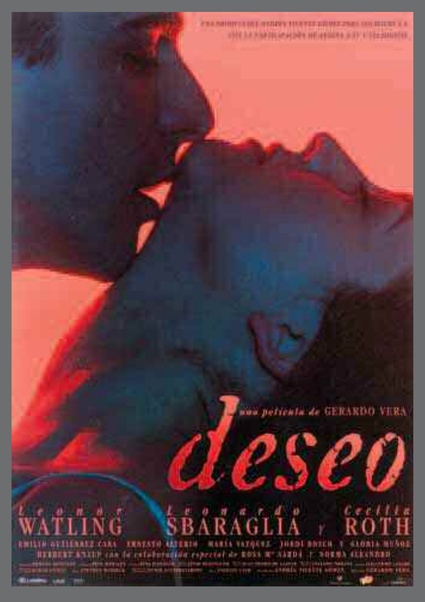

2002

2003

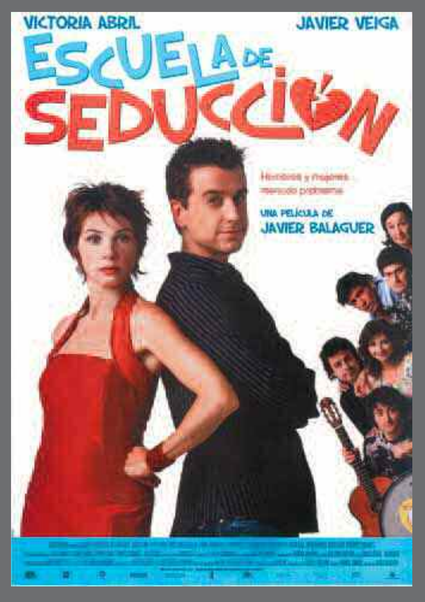

2004

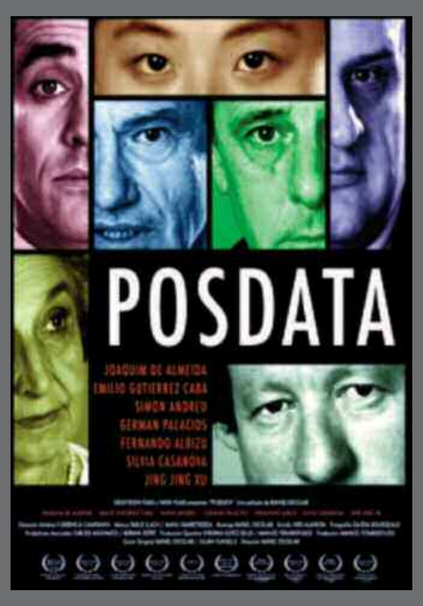

2006

2007

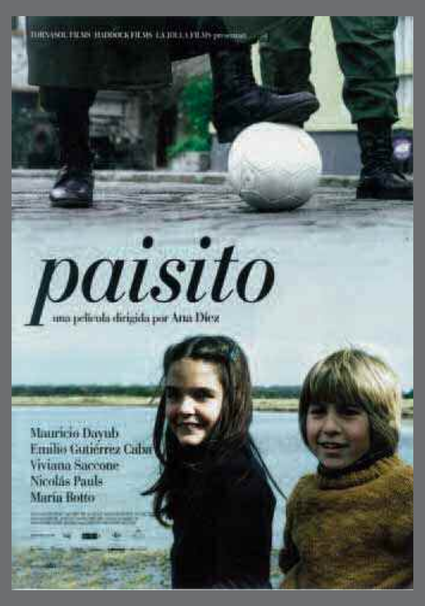

2008

2009

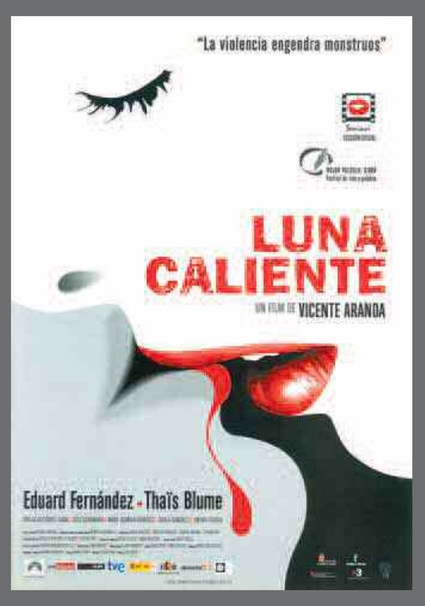

2009

2010 doblatge

2010

2010

2010

2011

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

Caba a la gran pantalla

biografia

AMPARO MORENO

Barcelona, 24 de juliol del 1949
actriu

Amparo Moreno és una de les actrius catalanes amb una trajectòria més prolífica, ja que ha tocat tots els gèneres, ha treballat molt i ha fet de tot: cinema, televisió, ràdio i teatre. Sobretot teatre, amb registres que van des del d'artista de varietats fins a interpretar papers dramàtics, i la seva gran especialització en la darrera etapa, que són els monòlegs. Durant un grapat d'anys va passejar *Shirley Valentine* per tot Catalunya i, en castellà, per Espanya, i ara ho torna a intentar amb *Recurso de Amparo*, perquè com ella confessava en una entrevista a El Punt Avui (15-8-2013): "Tenia moltes ganes de tornar a actuar perquè ja fa un temps que estic *en paro moreno*..." Aquesta és només una gota de l'humor intel·ligent d'aquesta dona que va ser primera vedet d'El Molino (1984-1988), al costat de la seva bona amiga Merche Mar i el gran Pipper.

Amparo Moreno va néixer a l'Hospitalet tocant a Sants, i així va ser com va començar en l'escena del Cercle Catòlic de Sants. Treballava de secretària de direcció fins que la va anar picant el cuc de ple i va dir: "Mama, vull ser artista!" El 1975 començava la carrera professional al Teatre Victòria.

És certament difícil destacar els seus millors papers, perquè estem parlant d'una actriu que ha fet bandera del seu cos, amb humor i picardia, en el teatre i en el cinema, i alhora ha interpretat *¿Quién teme a Virginia Wolf?*, dirigida per Hermann Boninn; *Misery*, dirigida per David Plana; *Peer Gynt*, dirigida per Calixto Bieito; o la que segurament ha estat la seva interpretació de més èxit, *Shirley Valentine,* que li va dirigir Rosa Maria Sardà. Amb el ja desaparegut actor Jordi Vila, van fer parella còmica durant vuit anys amb *Kilometros de humor*, i encara el 2011 va fer *Visca els nuvis*, amb en Joan Pera. També ha actuat en obres com ara *Tres dones i un llop*, *Els hereus*, *Patas arriba*, *Monjitas*, *Freaks*...

Pel que fa al cinema, Amparo Moreno ha actuat en una seixantena de pel·lícules, algunes d'elles només per televisió, entre les quals n'hi ha un bon grapat del seu amic Ventura Pons: *Puta misèria, Què ti jugues, Mari Pili?, Rosita please* i *Morir (o no*), entre d'altres. També ha treballat amb directors solvents com ara Fernando Trueba *(Sal gorda*), Mario Camus (*La ciutat dels prodigis),* José Corbacho (*Tapas),* Antonio Mercero (*¿Y tú quién eres?)* i, òbviament, amb en Josep Montalat, en *El teatre-museu Dalí es tanca a les set*.

A la televisió, se la recorda pel paper d'una veïna de Sants, la Trini, a *El cor de la ciutat*. Però va començar amb el programa d'humor de la Rosa Maria Sardà *Ahí te quiero ver*. També ha actuat a sèries d'èxit com ara *Farmacia de guardia, Aída* o *Aquí no hay quién viva.* Pel que fa a la ràdio, a finals dels noranta a presentar el programa *Fem dissabte*, en què rebia la visita d'un personatge famós i sempre la trobaven netejant la casa. De veí del pis de dalt tenia l'actor i bon amic seu Enric Pous, que també ens va deixar fa uns anys.

Per la seva feina, Amparo Moreno ha estat guardonada amb diferents premis, com ara el de la Millor Actriu, de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (1990), Premi a la millor actriu secundaria, donat per la Generalitat (1991), i el Premi a la millor actriu teatral, també atorgat per la Generalitat (1994).

Joan Ventura
Periodista

Filmografia *

1974 **Furia española** de Francesc Betriu
1975 **La dudosa virilidad de Cristobal** de Juan Bosch
1976 **La zorrita en bikini** d'Ignacio F. Iquino
1976 **Las alegres chicas de 'El Molino'** de José Antonio de la Loma
1979 **El periscopio** de José Ramón Larraz
1979 **Perros callejeros 2** de José Antonio de la Loma
1981 **Jóvenes amiguitas buscan placer** d'Ignacio F. Iquino
1981 **El vicari d'Olot** de Ventura Pons
1982 **Las aventuras de Zipi y Zape** d'Enrique Guevara
1982 **Esas chicas tan pu...** d'Ignacio F. Iquino
1983 **L'home ronyó** de Raul Contel
1984 **Sal gorda** de Fernando Trueba
1984 **Los Supercamorristas** de Sammo Hung Kam-Bo
1987 **¿Qui t'estima, Babel?** d'Ignasi P. Ferre
1987 **El teatre-museu Dalí es tanca a les set** de Josep Montalat
1988 **Bueno y tierno como un angel** de José María Blanco
1989 **Puta misèria** de Ventura Pons
1990 **¿Que t'hi jugues, Mari Pili?** de Ventura Pons
1991 **Un submarí a les estovalles** d'Ignasi P. Ferré
1991 **Aquesta nit o mai** de Ventura Pons
1991 **Gent de fang** de Raúl Contel
1992 **Chechu y familia** d'Alvaro Sáenz de Heredia
1993 **Don Jaime, el conquistador** d'Antoni Verdaguer
1993 **Rosita, please!** de Ventura Pons
1996 **En brazos de la mujer madura** de Manuel Lombardero
1997 **Cambio de rumbo** de Michael Bray
1998 **Amic / amat** de Ventura Pons
1999 **Morir (o no)** de Ventura Pons
1999 **La ciudad de los prodigios** de Mario Camús
2002 **La vida de David Gale** de Alan Parker
2005 **Tapas** de José Corbacho y Juan Cruz
2006 **La vida abismal** de Ventura Pons
2007 **¿Y tú quién eres?** d'Antonio Mercero
2010 **Johan Primero** de Johan Kramer
2012 **Any de gràcia** de Ventura Pons

*** En aquesta llista només es fa referència al que he pogut trobar del seu treball al cinema.**
No hi consten ni curt-metratges, obres de teatre, ni sèries de TV.

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

L'actriu convidada

1974

1975

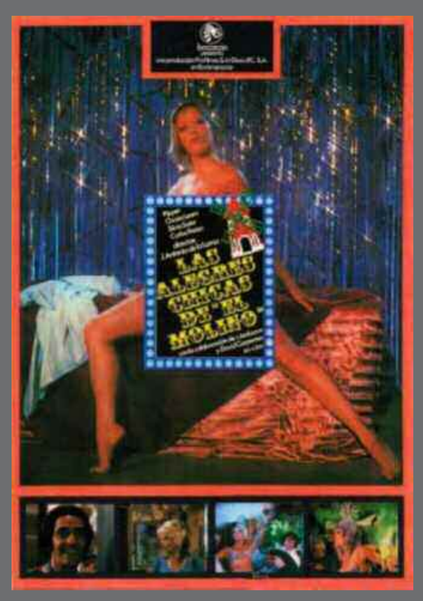

1976

1979

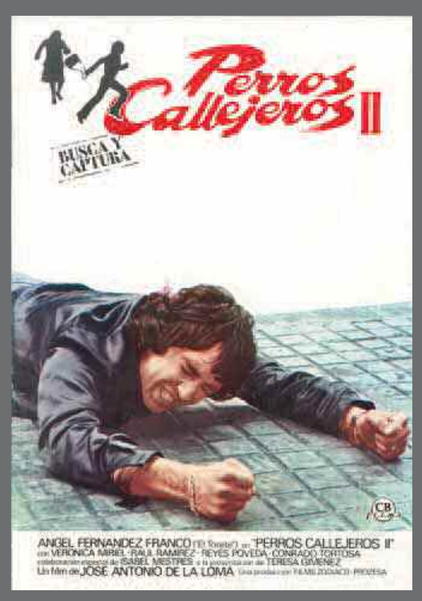

1979

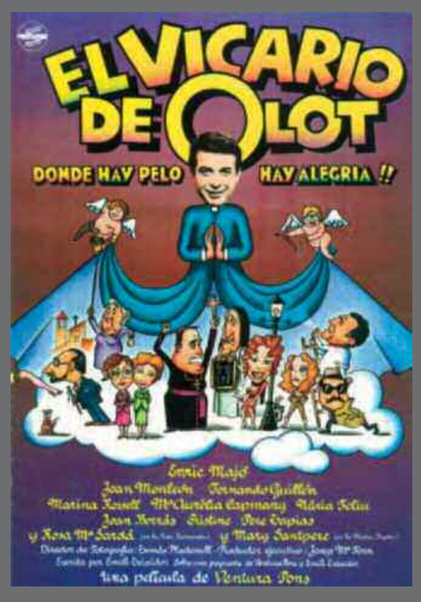

1981

1982

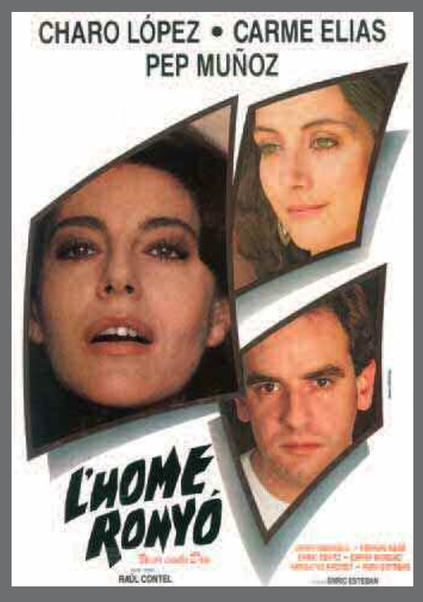

1983

1984

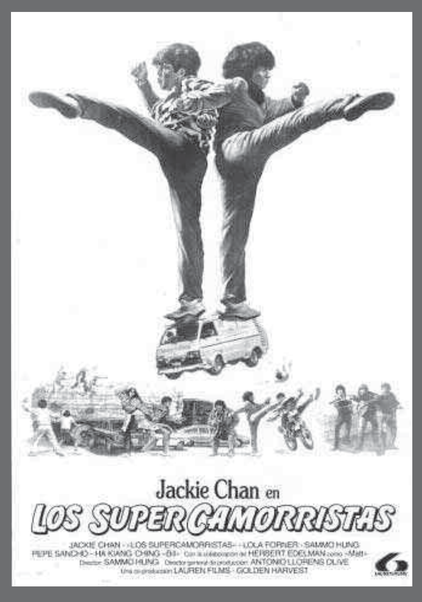

1984

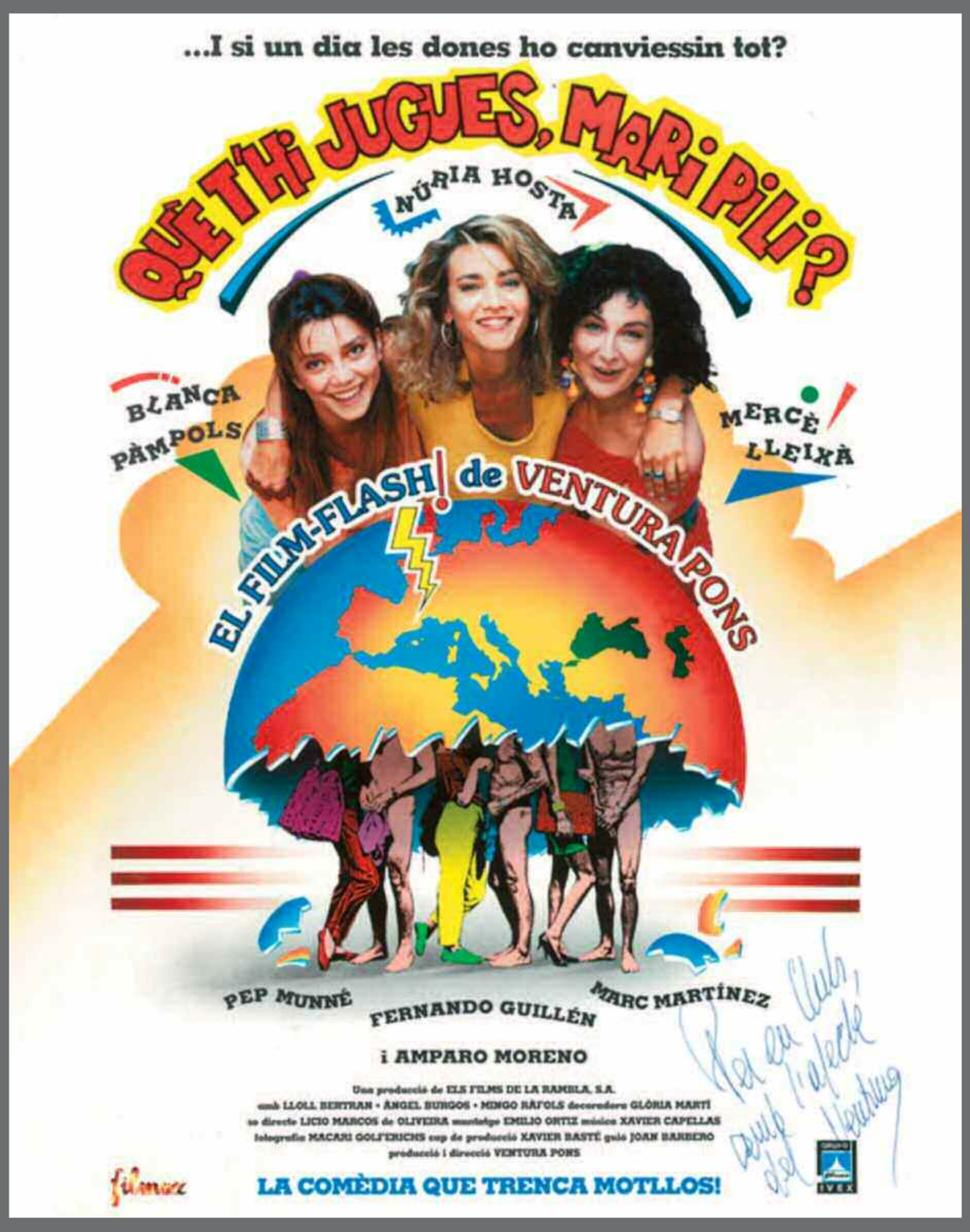

1991.
Premi Millor Actriu Secundària Generalitat de Catalunya

1989.
Premi millor Actriu de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya

Arxiu-Col·lecció Lluís Benejam

Amparo a la gran pantalla

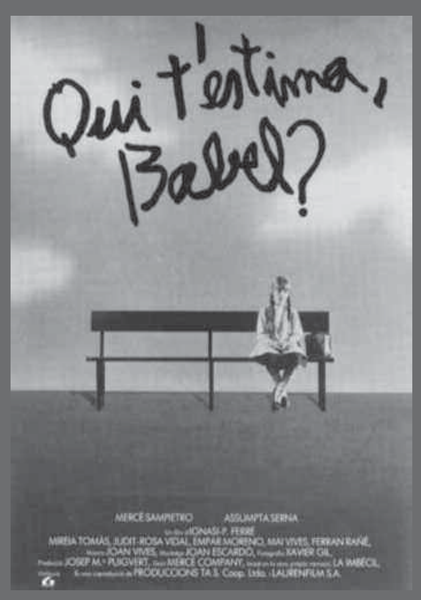

1987

1988

1988

1991

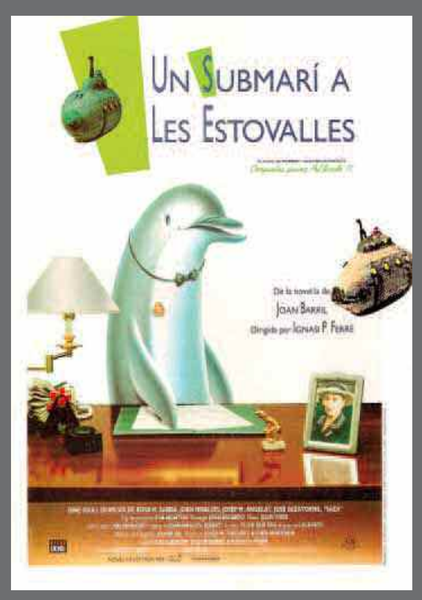

1991

1991

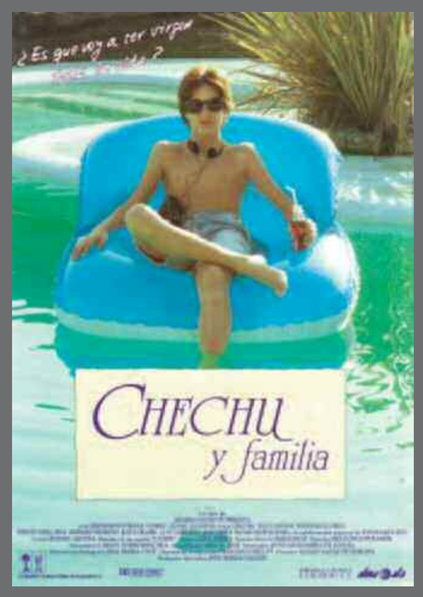

1992

1993

1993

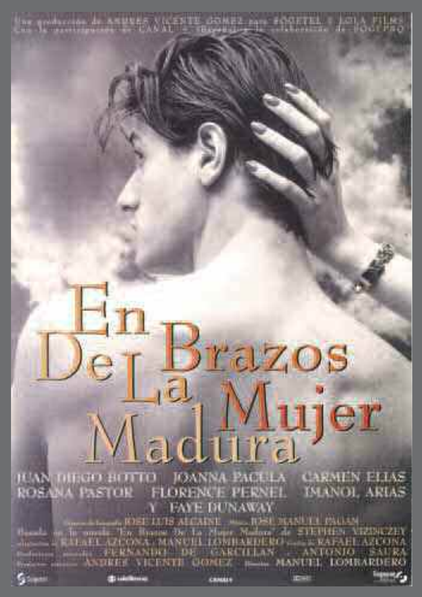

1976

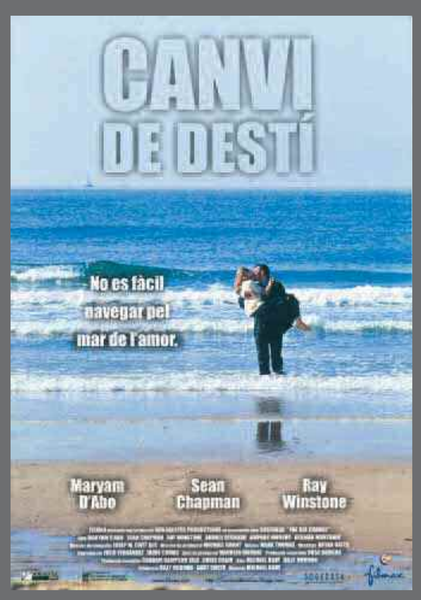

1997

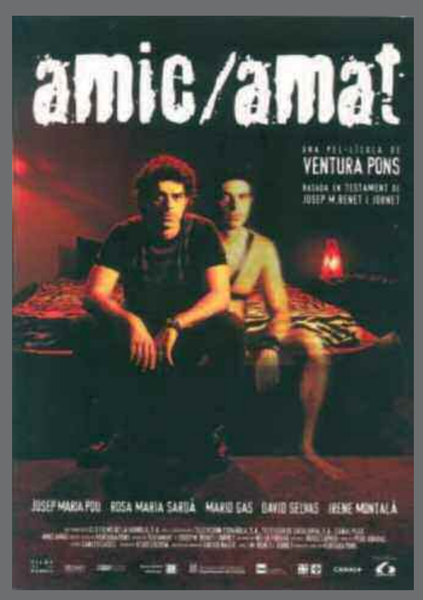

1998

1999

1999

2002

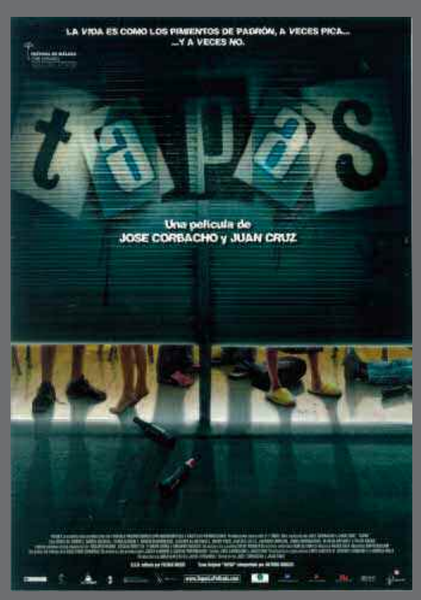

2005

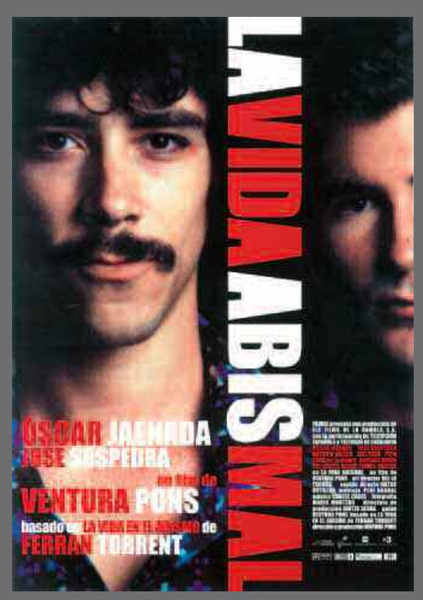

2006

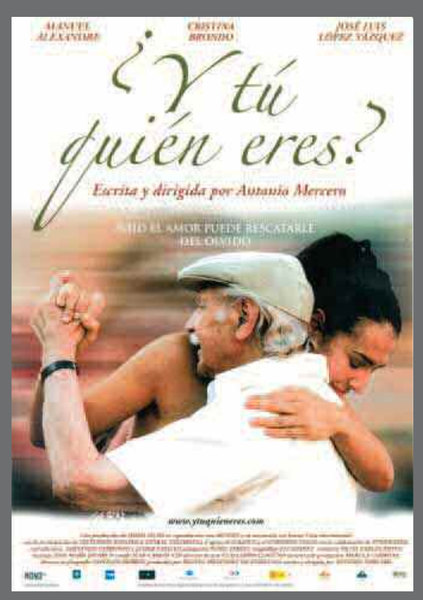

2007

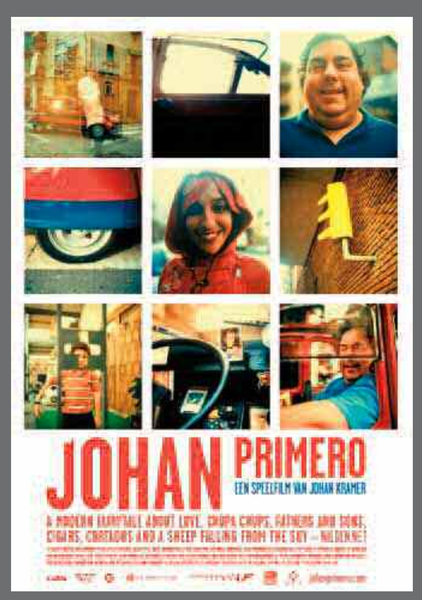

2010

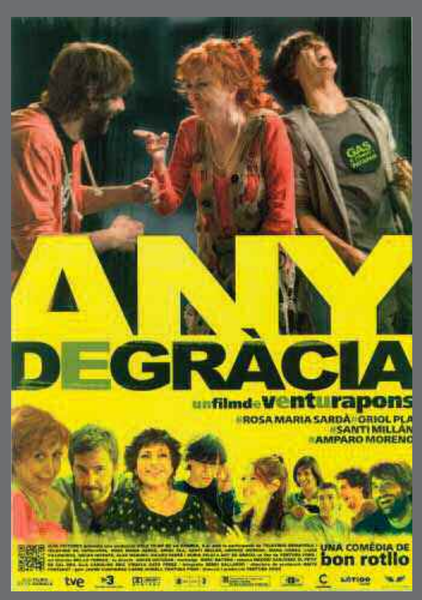

2012

Arxiu-Col·lecció Lluís Bonsjam

Amparo a la gran pantalla

biografia

L'espectacle "Auca dels nens de Buadella" es va presentar al festival d'havaneres que anualment s'organitzava a benefici de l'UNICEF al Teatre el Jardí, el XXX desembre de 1981.
Era escrita i interpretada per cinc reconeguts actors locals: l'Eduard Bartolí, en Josep Mª Gumbau, en Joan Minobis, en Toni Montal i en Josep Montalat, als quals acompanyava a l'acordió el músic Josep Mª Surrell, que va fer també els arranjaments musicals.
Posteriorment l'espectacle es representaria al Patronat de la Catequística (4, 5 i 6 de juny de 1982) i també a la denominada Expo-cultura que va tenir lloc al Palau de congressos de Barcelona el 1984. Enregistraren les seves cançons, que es comercialitzaren en cassette.

Els cinc actors tenien un llarg bagatge en el teatre aficionat local, que es remuntava a mitjans dels anys 40, iniciant-se en l'Escolania parroquial, en els elencs juvenils del Patronat de la Catequística, o en d'altres grups com per exemple l'Agrupación Teatral Marquina. L'any 1951, en el si del Patronat, van crear un grup que passaria a la història com l'"Arlequín", del qual n'era president Josep Montalat i director Toni Montal. Amb diferents èpoques, va tenir presència a la ciutat fins el 1976, amb un total de 56 espectacles estrenats, destacant l'etapa a la Cate del 1951 al 1959, i al Casino Menestral de 1959 a 1963.

El públic reconeixia a bastament la comicitat de Gumbau, Minobis i Montalat, i malgrat que Bartolí i Montal havien destacat com excel·lents actors dramàtics, també eren de sobres coneguts per la seva capacitat per a la comèdia. Aquest potencial interpretatiu, unit a la simplicitat de la història que explicaven, volgudament arrelada a la comarca, i a les melodies que interpretaren, els van proporcionar un gran èxit entre els seus seguidors.

En aquest context, els mateixos Nens de Buadella van ser els protagonistes de la pel·lícula que amb aquest títol va dirigir, el 1987, Josep Montalat i va produïr Francesc Giró. De fet Montalat recuperava, al cap de 40 anys, la seva afició cinematogràfica que ja havia protagonitzat, amb alguns dels mateixos companys, amb "Galas del film".

Aquesta és una experiència que ara mateix ens pot semblar inaudita però que, per l'època, encara ho va ser més: la productora de cinema. L'entitat *Galas del film* va nèixer el setembre de 1947 (vinculada en certa manera al Casal d'estiu del Patronat), i estava formada principalment per Montalat, Sánchez, Soler, Saguer, Gumbau, Montal i "otros", i els primers fons que van tenir, van ser el que cada un d'ells va poder aportar de la butxaca. Amb una màquina que els van deixar, van començar a rodar la pel·licula *"Hacia el mañana"* que es va estrenar al Patronat de la Catequística el 18 d'abril de 1948. A la segona pel·licula, que amb el títol de *"Camino de gloria"* es va estrenar el 26 d'abril de 1949, a la Sala Edison, hi van participar 68 actors i actrius, i ja era sonora. La tercera, i última, es va estrenar a la Sala Edison el 26 de setembre de 1950; *"Aquella paràbola"*, comptava amb un càmara professional (Narcís Sans) i va obtenir la medalla de bronze en el XIII Concurso Nacional de Cinema Amateur.

El tandem Montalat i Montal, acompanyats de Bartolí, Gumbau i Minobis, repetirien experiència cinematogràfica amb "El Museu Dalí es tanca a les set", en la qual intervingueren els professionals Emilio Gutierrez Caba, Amparo Moreno, Mercedes Molina i Montse Domingo.

Alfons Gumbau

Els nens de Buadella

PRESENTEN

«L'AUCA DELS NENS DE BUADELLA»

Espectacle còmic - musical amb dos parts, original dels seus intèrprets:
EDUARD BARTOLI, JOSEP Mª GUMBAU, JOAN MINOBIS,
TONI MONTAL, JOSEP MONTALAT i JOSEP Mª SURRELL

CANTEN, ACTUEN i ENTRETENEN
amb els seus Acudits Històrics del 1900 al 1982

Música i arrenjaments musicals de Josep Mª Surrell.

Els nens de Buadella

L'Elenc titular de la Federació d'Ateneus de Catalunya

El concurs per la selecció d'actors amateurs de les nostres entitats federades, convocat el passat mes de juny, va donar molt bons resultats i actualment ja tenim format el grup teatral de la Federació. En el requadre que acompanya aquest article, trobareu els noms dels seus components, així com el del director d'escena.

Durant l'estiu i la tardor passats, una dotzena d'aquests actors, encapçalats pel propi director del grup, en Toni Montal, varen participar molt activament en el rodatge de la pel·lícula professional ***«El Museu Dalí es tanca a les set»,*** que acaba de produir l'empresa GIRO FILMS, amb la col·laboració de la distribuidora barcelonina «Contraplano». Aquest film es pensa estrenar aquesta primavera.

No hi ha dubte que aquest treball col·lectiu ha estat una bona exercitació als nostres actors i haurà servit per afiançar i potenciar, econòmicament, l'elenc de la Federació, doncs ara serà més fàcil afrontar les despeses de presentació del grup en un teatre de Barcelona. Segons sembla, pensen presentar-se oficialment, amb la comèdia còmico-musical «L'Auca dels nens de Boadella», actualment en preparació i que en la pel·lícula se'n presentaven dos esquetxs. És evident que l'esmentada pel·lícula ha de ser la prova, el coixí de base i el llançament de l'elenc, aprofitant el ressò publicitari que l'estrena del film pot reportar.

Toni Montal, figuerenc, de 55 anys, cabell blanc abundant, de complexió forta, polit i correcte, és un home summament ordenat. Dues grosses carpetes contenen un mostrari detallat de programes, notes, crítiques i comentaris d'una vida dedicada al teatre. En total ha dirigit 55 comèdies i bona part d'elles també les ha interpretades.

Del teu dilatat «currículum teatral», quines realitzacions destacaries?

«La visita de la vella dama», de F. Dürrenmatt, «Nostra ciutat», de T. Wilder, «La muerte de un viajante», de A. Miller i «El tiempo y los Conways», de J.B. Priestley.

Però, no creus que l'obra més atrevida fou «L'Emperador Jones» de O'Neil?

S'havia fet només en teatre de càmera i jo vaig atrevir-me a fer unes sessions comercials. El programa era d'una solidesa enorme: «L'Emperador Jones» i «Navidades en la casa Bayard», de T. Wilder.

Coneguent la teva trajectòria artística, em sorprèn que, precisament ara, amb motiu de la presentació del nou elenc de la Federació, hagis escollit una obra eminentment comercial.

Veuràs, a l'assumir la responsabilitat de dirigir l'elenc de la Federació se'm va dir que l'objectiu fonamental del projecte era crear un elenc que incidís en el camp professional del teatre per tal de donar oportunitats a tots aquells actors amateurs de les entitats federades.

Primordialment, quina és doncs la vostra fita?

Evidentment arribar al professionalisme i, un cop consolidat econòmicament l'elenc, representar obres de més volada artística.

Esteu satisfets de la vostra actuació en la pel·lícula?

Francament sí. Crec que tots queden molt dignes. Val a dir que haig de valorar l'esforç de tots els meus companys d'escena, al treballar gratuïtament, per tal d'obtenir un fons comú, per a tot el grup.

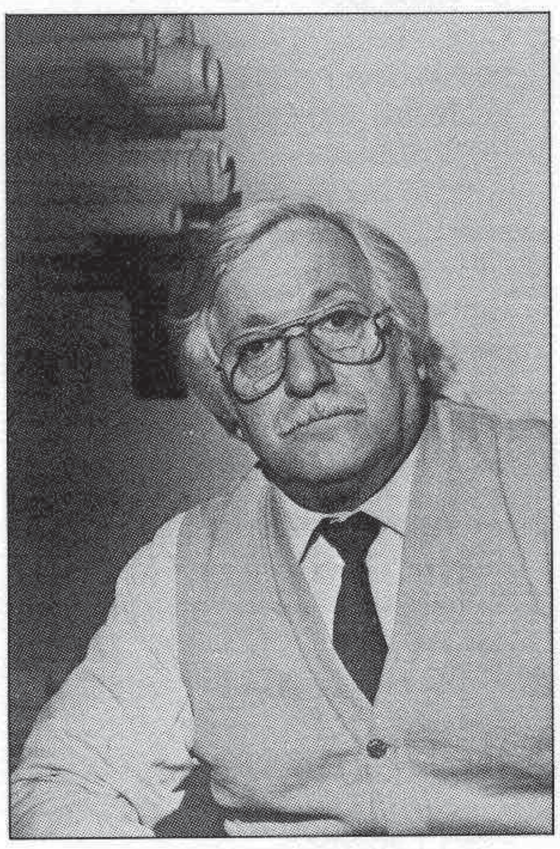

L'obra «L'auca dels nens de Boadella», amb la que penseu presentar-vos oficialment, correspon essencialment al gènere còmico-musical?

Sí, absolutament. Es tracta, en realitat, d'un espectacle musical d'assenyalat to humorístic, que comença amb una deliciosa cantada d'havaneres i segueix després amb una auca que, de forma sintetitzada representa tota la vida d'una colla de vells d'un poble (els famosos «Nens de Boadella») i que va del 1900 a l'època actual. La sàtira, l'enginy, l'aguda ironia, presentats amb acurada propietat, són els seus principals ingredients.

La gent de la Federació està molt impacient per conèixer els resultats d'aquesta primera experiència. Quan serà la posta en escena d'aquesta comèdia?

Després de l'estrena de la pel·lícula. Cal tenir en compte que no és gens fàcil la tasca que la Federació m'ha encomanat i he de tenir assegurades les despeses de llançament, ja que en el camp professional són molt altes i nosaltres no comptem amb cap ajuda per part de l'administració. D'altra banda no cal estar neguitosos. El temps no comptarà si, finalment, assolim el nostre objectiu.

Esperem confiadament obtingueu l'èxit que tots des d'ara desitgem.

Josep Montalat

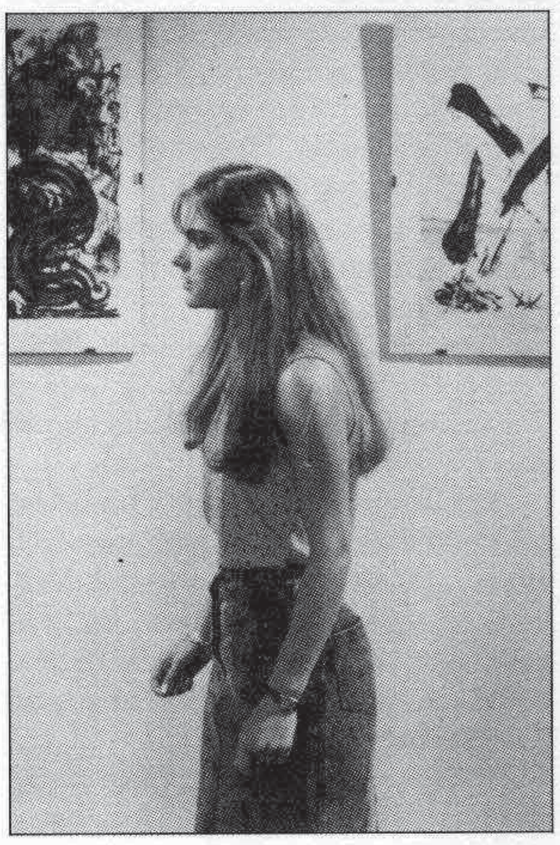

Fitxa de l'Elenc

Director Escènic: TONI MONTAL (Patronat Catequística Figueres)

ACTRIUS:

MARIA ALEGRE	(Agrupació Teatral Manresana)
MAYCA FERRER	(Grup Càmara Negra de Barcelona)
GRISELDA MARCET.....	(Ateneu Torrellenc de Torrelles de Llobregat).
ESTHER RÀFOLS	(Grup del Centre-Llorenç del Penedès)
ANA Mª RAMOS	(Ateneu Torrellenc)

ACTORS:

JOSEP Mª CAPELLA	(Patronat Catequística Figueres)
JULI FERRER	(Càmara Negra de Barcelona)
JOAN LLOR.....	(Agrupació Teatral Manresana)
ENRIC LLOR	(Agrupació Teatral Manresana)
JOAN MINOBIS.....	(Patronat Catequística Figueres)
JORDI PÀMIES	(Grup A. Teatre de Les Borges del Camp)
CLIMENT SENSADA.....	(Sac de Trons de Barcelona)
JOSEP Mª SURRELL.....	(Coral Erato de Figueres)
JOAN SALVADOR.....	(Elenc Artístic de Terrassa)
MIQUEL VANCELLS	(Acadèmia Teatre «El Tret» de Barcelona)

32 DIARI DE GIRONA — CULTURA/ESPECTACULOS

Es clou el rodatge de «El Teatre-museu Dalí tanca a les set»

J.Mª BERNILS V.

Figueres.— Dimecres al vespre es va cloure, encara que de forma simbòlica, el rodatge de la pel.lícula «El Teatre-museu Dalí tanca a les set», que des de fa unes setmanes s'ha estat filmant a diversos escenaris naturals de Figueres i comarca.

La direcció de la pel.lícula va a càrrec del figuerenc Josep Montalat, persona vinculada des de fa anys al món del cinema amateur i que amb aquesta obra es llança al mòn professional i que actualment és diputat al Parlament de Catalunya. La producció és a càrrec de l'empresa figuerenca Giró Films, que s'encarregarà de la seva distribució pertot el país.

Entre els artistes participants es troben Emilio Gutiérrez Caba, Mercedes Molina, Montse Domingo, Amparo Moreno, Noel Samson, Josefina Güell, Josep Mª Peñalver, Toni Montal, Maica Ferrer, Lourdes Aguilera, José Guasch, Ester Ràfols i l'Elenc Titular de la Federació d'Ateneus de Catalunya, entitat que presideix el mateix Montalat.

Francesc Giró i Francesc Montalat, durant el rodatge de la pel.lícula.

La pel.lícula es fonamenta en una jornada turística d'estiu al voltant del Teatre-museu Dalí que és el punt de connexió d'un seguit d'històries paral.leles i que en alguns casos s'interfereixen. A les set de la tarda, precisament, és l'hora en què l'aventura d'uns i la il.lusió dels altres l'acaba.

Segons Montalat, «el resultat és una divertida comèdia, amb pinzellades agredolces. Una peça trencada pel ritme impecable del temps».

La pel.lícula tindrà una versió en català, l'original, i una altra en castellà, doblada. La seva distribució es farà pels canals cinematogràfics habituals i per vídeo.

«Es tracta de la primera pel.lícula feta íntegrament a Figueres i comarca i dirigida i produïda per figuerencs. El pressupost total supera els 50 milions de pessetes, una xifra que hom pot considerar baixa per l'envergadura que ha agafat el film. De tota manera, cal agrair la col.laboració desinteressada de molta gent, sobretot de la nostra ciutat. Per altra part, esperem que el Ministeri de Cultura i la Generalitat ens concedeixin subvencions, d'acord amb la reglamentació vigent», explicà Josep Montalat.

Com a projectes futurs, Montalat té pensada una pel.lícula sobre viatges i una altra sobre la història de la guerra dels segadors «encara que tot això és de moment una utopia».

EL productor indicà que «estem molt esperançats amb l'èxit del film. Per a mi, d'això depèn si continuo amb altres pel.lícules o no. La distribució per vídeo farà que la pel.lícula es pugui difondre molt més. La meva esperança és la de continuar».

Punt final

Hi ha pel.lícules que costa endevinar el final. Aquest és potser el cas de **«El Teatre-Museu Dalí es tanca a les set»**, un film produït i rodat a terres empordaneses. Divendres vinent es clourà tot el rodatge d'aquesta pel.lícula i, aprofitant l'avinentesa, la discoteca Banana's Club d'Empúriabrava farà un homenatge al cinema empordanès en el transcurs d'una festa en la qual seran presents el productor d'aquest film, Francesc Giró, i el director, Josep Montalat, a més d'alguns artistes que han participat en tot el rodatge, desenvolupat durant la passada tardor a Figueres i comarca. Una festa, en definitiva, del cinema empordanès.

16/ SETMANARI DE L'ALT EMPORDÀ — ESPLAI — Dimecres, 8 de juny de 1988

Tony Montal, estrella

Toni Montal, figuerenc, de 55 anys, cabell blanc abundant, de complexió forta, polit i correcte, és un home summament ordenat. Dues grosses carpetes contenen un mostrari detallat de programes, notes, crítiques i comentaris d'una vida dedicada al teatre. En total ha dirigit 55 comèdies i bona part d'elles també les ha interpretades.

Si cal remarcar, en especial, alguna de les actuacions de la pel.lícula, aquesta és la de Tony Montal que, tot i no dedicar-se professionalment a aquest món, demostra una vegada més la seva gran vàlua. És, sense cap mena de dubtes, una estrella del film.

Aprofitant aquesta estrena i la seva exhibició arreu de Catalunya, Montal pensa assumir la direcció de l'elenc titular de la Federació d'Ateneus de Catalunya amb la participació d'un grup d'actors de diverses formacions amateurs d'arreu del país. Un dels projectes que tenen és, amb motiu de la presentació de l'elenc, oferir arreu de Catalunya la comèdia musical d'«Els Nens de Boadella».

— Del teu dilatat curriculum teatral, quines realitzacions destacaries?

— **«La visita de la vella dama», de F. Dürrenmatt, «Nostra ciutat», de T. Wilder, «La muerte de un viajante» d'A. Miller i «El tiempo y los Conways», de J.B. Priestley.**

Josep Montalat, director de la pel.lícula; Amparo Moreno i Tony Montal a punt d'enregistrar una divertida escena als lavabos; i Nuri Capdevila maquillant els actors.

El Museu Dalí va tancar a mitjanit

I tant, la preestrena mundial del film que tant enrenou havia provocat a la nostra ciutat i arreu de la comarca va ser un fet, i per un dia el **Teatre-Museu d'en Dalí** va tancar més tard de l'hora prevista. La pel.lícula, que al final ha demostrat tenir un no-sé-què que la fa ser realment interessant, no ha pas acabat de qualiar en l'opinió pública empordanesa, potser la gent no s'ha adonat que la seva importància real supera la realitat mateixa i que per sobre de tot **Figueres** ha aconseguit, per fi, ser protagonista d'una pel.lícula que no ens ha pas desagradat. **Montalat**, potser sense adonar-se'n, ens ha introduït en un món fílmic una mica surrealista amb tocs mestres, pocs, i alguns merament existencials. Montalat i la seva «troupe» ens han mostrat les dues cares de **Figueres**, la bona, la internacional, i la dolenta, la suburbial, amb decorats propis d'una pel.lícula de **Passolini** i amb personatges que res tenen a envejar als de carn i ossos. **«El Museu Dalí tanca a les set»** transmet a l'espectador una il.lusió de coneixença de llocs propers i de situacions verosemblants ara com ara, llevat, però, d'un desconcert total a l'hora d'encertar l'autèntic final, amb un principi de novel.la negra, un intermig de comèdia al pur estil italià, amb un gag entre Toni Montal i Amparo Moreno d'autèntica bogeria pròpia del millor *càmera* indiscret. I per acabar-ho d'adobar, un desenllaç de novel.la rosa tirant, això sí, a **rosari de l'Aurora**, que sota el nostre punt de vista podria millorar-se. De totes formes, no cal pas intentar assolir altes cotes amb un film rodat amb pocs mitjans però carregat de bona voluntat, la resta ja ho posareu vosaltres. I ara a esperar el proper rodatge que es farà ben aviat a casa nostra, el tema: **La tramontana versus la bogeria**, i el protagonista, un grec d'or, l'**Antoni Quinn**. Tornaran de nou a l'atac els Nens de Boadella tot despentinant-se al vent despiatat?...

Un dels fills Montalat, el qual veiem al costat de la maquilladora, es converteix en protagonista de moltes escenes del film.

SANTI COLL

EL PERIÓDICO Sábado, 14 de mayo de 1988 63

Gutiérrez Caba y Amparo Moreno, juntos en un filme

TXERRA CIRBIÁN

■ Barcelona. – *El museu Dalí tanca a les set* es el largo y enrevesado título de la *ópera prima* de un director de 59 años, edad bastante inusual para un debutante. Pero si añadimos que el realizador de esa película es Josep Muntalat, parlamentario por Girona de Convergència i Unió, la sorpresa es aún mayor. Además, hará la presentación del filme en su ciudad, Figueres, donde ha sido rodada la cinta, en una fecha clave: el día 28 de mayo, víspera de la jornada electoral.

No suelen ser habituales los directores de cine españoles que son políticos en activo. Pere Portabella es uno de ellos. Josep Muntalat, que hizo algunos pinitos en su juventud, ha hecho ahora su *puesta de largo* y está acabando de sonorizar el filme en los estudios Tecni-3 de Badalona.

Cuatro 'cortos'

"Hacía 33 años que dejé el cine. Fíjese –explica– **que en 1951, tenía registrada a mi nombre una productora. A mitad de camino de lo *amateur* y lo profesional, yo rodé en aquella época tres cortometrajes, *Hacia el mañana*, *Camino de gloria* y *Aquella parábola*, en 16 milímetros, que obtuvo un tercer premio a nivel estatal. Luego marché a Madrid y allí rodé mi único *corto* en 35 milímetros. Se tituló *Blas*, y giraba en torno a la vida de un quiosquero. En el mismo intervenía Toni Montal, que es uno de los protagonistas de la película que acabo de rodar".**

Pero luego llegaron las desilusiones: **"Quise hacer un largometraje sobre el mismo tema, muy influido por el neorrealismo que llegaba de Italia, pero me lo pusieron muy difícil. Me topé con la realidad de cara. Además tenía que quedarme a vivir en Madrid. Y a mí, un chico de Figueres, se me hacía muy cuesta arriba. Y lo dejé. Volví a casa y durante 33 años me dediqué al turismo y creé una agencia de viajes. Pero nunca me ha dejado de picar el gusanillo y estuve en contacto con cineclubs e incluso monté el primer videoclub de Figueres".**

Entre medio, Josep Muntalat se casó, tiene cuatro hijos, muy ilusionados con su película, en la que trabaja el mayor. Desde hace cuatro años se dedica plenamente a la política pero, asegura, **"en este caso no he mezclado para nada la política con mi afición; rodé la película durante mis vacaciones, con algunos fines de semana adicionales"**. Política o no –**"la idea ha sido del productor"**, asegura– el preestreno del filme será el día 28, víspera de la jornada electoral.

Una comedia agridulce

Cuenta Muntalat que fue precisamente el productor, Francesc Giró, quien le animó a hacer un guión y a dirigirlo. El resultado fue *El museu Dalí tanca a les set*, una comedia agridulce con varias tramas, **"alguna de ellas basada en hechos reales"**, explica su autor, y cuyo centro geográfico es el museo Dalí de Figueres –**"donde por primera vez han entrado unas cámaras de cine de ficción"**– y la plaza situada junto al mismo.

Una de las líneas argumentales surge de la rivalidad de dos bandas de traficantes de drogas, que van eliminando miembros una de otras y van a la caza de una partida de *polvo* que atraviesa la frontera camuflada en las ropas de dos falsas monjas. Otra surge de un viejo artista (Toni Montal), cantante de habaneras, que se ve metido en el follón de forma accidental.

Uno de los *gags* más divertidos de la película la protagoniza este abuelete, que tras ser atado y amordazado en el interior de un lavabo de señoras mantiene un equívoco diálogo con una matrona aficionada al *sado* (Amparo Moreno), que intentará un ligue con él una vez rescatado.

Además, Emilio Gutiérrez Caba encarna a un especialista en arte que regresa al Empordà muchos años después y se encuentra con un antiguo amor, y una pareja de adolescentes intentan llegar a vivir su primer amor. **"Toda la trama, aunque aparece algún muerto, drogas y bandas rivales, está llena de *gags*"**, explica Muntalat, que ha rescatado para la dirección de fotografía a Tomás Moya, de Televisión Española.

Josep Muntalat ha dirigido a los 59 años su primer 'largo', 'El museu Dalí tanca a les set'

Esta 'opera prima' es una comedia agridulce rodada íntegramente en Figueres

Toni Montal y Amparo Moreno en una de las divertidas escenas del filme

PUNT DIARI

Josep Montalat roda un film als voltants del Museu Dalí

FIGUERES.— La pel.lícula *El Teatre Museu Dalí tanca a les set*, dirigida per Josep Montalat —diputat de CiU al Parlament de Catalunya— i que ha estat rodada a Figueres, el Castell de Peralada i Sant Pere de Roda, va acabar de filmar-se ahir. La pel.lícula, produïda per Giró Film, marra una sèrie d'històries paral.leles que succeeixen als voltants del Teatre Museu Dalí. En els principals papers està protagonitzada per Emilio Gutiérrez Caba, Mercè Molina i Montse Domingo. A més, destaca la col.laboració de la *vedette* del Molino Empar Moreno, i les intervencions del grup d'havaneres «Els nens de Boadella», del qual forma part el mateix Montalat, que és també autor del guió, i d'un grup de gitanos residents a Figueres.

La pel.lícula tindrà una duració aproximada de noranta minuts i s'estrenarà aquest mateix any, en català a Barcelona i en castellà a Madrid, i també es reproduirà en vídeo. El pressupost de la pel.lícula és de 50 milions de pessetes i els productors esperen que es recuperin part dels diners a través de les subvencions.

Dimecres, 8 de juny de 1988

EL MUSEU DALÍ TANCA A LES SET

En aquesta pàgina oferim diverses imatges de la pel.lícula «El Museu Dalí es tanca a les set», rodada íntegrament a la nostra comarca, que tan bona acollida ha tingut entre el públic empordanès per la «familiaritat» del seu conjunt. A la foto superior dreta, l'ambiada del protagonista, Emilio Gutiérrez Caba, a la Torre Galatea, i a sobre mateix d'aquestes línies, el mateix actor, ben acompanyat, a l'aeròdrom d'Empúria-brava. A la foto inferior, un moment del rodatge a l'interior de l'aparcament del Garrigal.

Una sensació agradable

Representar un personatge, fer un paper que se'n diu, no m'ha pas vingut de nou. Des de molt jovenet —vaig començar a l'escola— he fet teatre i també molt ràdio-teatre —primer en directe, més endavant enregistrat— però cinema no n'havia fet mai. Només pel.lícules familiars, que jo filmava i amb prou feines hi sortia mai.

Ara, veurem a la pantalla del Juncària amb motiu de l'estrena de «El Museu Dalí es tanca a les set» ha estat per mi una sensació agradable. Fins i tot no em va resultar estrany «sentir-me» doblat. Són imperatives de la tècnica i dels pressupostos. Hi ha companys que hi han sortit perjudicats pel tipus més característic del personatge que feien, però jo no, la veritat.

I en conjunt, l'obra cinematogràfica de l'amic Montalat m'ha agradat. Jo solament tenia una lleugera idea del fil argumental i només coneixia les escenes que havia rodat. Per valorar-la millor em caldria tornar a visionar-la prescindint del joc, entretingut i divertit, d'anar-hi descobrint les cares conegudes. Però així com amb alguna representació teatral feta per companys hi he patit força, l'altre dia vaig estar molt tranquil. S'anaven succeint els plànols i les seqüències i tot sortia bé. Al començament un xic lenta potser; però, de mica en mica, va agafant ritme i se'm va fer curta. Això que dura més de vuitanta minuts!

Una comedieta amb una fotografia excel.lent que recull bells racons de la nostra ciutat i de la comarca i unes gotes d'intriga i d'humor —un pèl groller en algun moment, encara que això èvul sembla inevitable— que no guanyarà pas cap «Oscar», però pot fer passar una estona distreta a qui tingui el gust d'anar-la a veure.

No crec que es pugui demanar més d'una òpera prima. Tant de bo agradi i tingui força èxit. L'esforç i l'entusiasme que s'hi han esmerçat ho valen.

JOSEP CAPELLA I RIERA

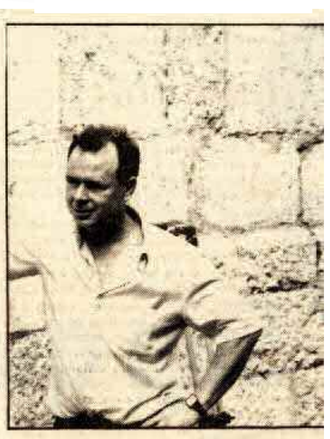

Pel·lícula interpretada per Emilio Gutiérrez Caba, Amparo Moreno i «Els nens de Buadella»

Dimecres finalitza el rodatge d'«El Teatre Museu Dalí es tanca a les set»

El film té un más de cinqu ha estat prod Francesc Gi amb el direct Montalat; a s Amparo Mor director i el p família d'aqu

Francesc Giró ens diu que la pel·lícula que es roda aquests dies a Figueres és la primera que produeix directament. «Fins ara m'havia limitat, tot copiant el sistema actual de les grans productores americanes, a adquirir el producte un cop fet. Ara m'he arriscat i per a mí és una gran satisfacció. Estem rodant a Figueres un guió molt divertit que és del mateix director, Josep Montalat».

Perspectives de comercialització

Part de la inversió serà recuperada amb les subvencions oficials que, per llei, rebrà la pel·lícula. De deu a quinze milions de la Generalitat i de vint a vint-i-cinc del Ministeri de Cultura. **«També he demanat una subvenció a la Diputació i una altra a l'Ajuntament»**, ens diu el senyor Giró, conveçut que, encara que més modestament

Francesc Giró està convençut de l'èxit de la pel·lícula. Un productor alemany s'ha interessat per aquesta, quan els veié rodant la darrera setmana. El productor estava de vacances i havia vingut a Figueres, és a dir, que la trobada fou casual.

«El Teatre Museu Dalí es tanca a les set» tindrà una durada aproximada de noranta minuts. L'estrena tindrà lloc a finals del mes de novembre, a Madrid en versió castellana, i a Barcelona en català. L'actriu Amparo Moreno els ha promés

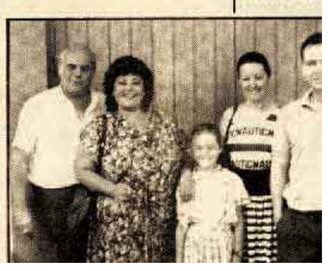

Retalls de premsa

Cinema "JUNCÀRIA" - Figueres

Dissabte 28 de maig - Nit a les 10'30

PRE ESTRENA MUNDIAL

(SESSIÓ NUMERADA)

Venda anticipada de localitats a la taquilla a partir del dimecres dia 25 de maig, de 6 a 9 de la tarda.

Foto: Puértolas

Foto: Puértolas

S'ha rodat a l'Alt Empordà

J.Montalat, candidat al Parlament, estrena el seu primer llargmetratge

FIGUERES (De la nostra Redacció, per **A.Q.**).— La pel.lícula figuerenca *El Teatre Museu Dalí tanca a les set* de Josep Montalat s'estrena avui al vespre al cinema Juncària de Figueres. El film explica les peripècies d'una colla de personatges que en una jornada turística estiuenca confluèixen al voltant del Museu Dalí. Els seus protagonistes són: Emilio Gutiérrez Caba, Empar Moreno i Josep Maria Peñalver. El pressupost és de més de 50 milions i ha estat rodada íntegrament a diversos indrets de l'Alt Empordà.

El Teatre Museu Dalí tanca a les set és l'òpera pirma de Josep Montalat, un cineasta que és més conegut per la seva activitat política. El director del film és actualment candidat a la reelecció com a diputat de CiU al Parlament de Catalunya. Montalat ha estat també regidor de l'ajuntament de Figueres, fundador de Convergència Democràtica de Catalunya a l'Empordà; president de la Federació d'Ateneus de Catalunya, a més d'agent de viatges i guia turístic. La decisió de convertir-se en director prové de la seva activitat en el món del teatre aficionat i del cinema amateur. Josep Montalat ha estat també el guionista del film.

L'argument de *El Teatre Museu Dalí tanca a les set* transcorre en una jornada turística estiuenca. El Teatre Museu Dalí serveix de punt de connexió d'una colla d'històries paral.leles que tenen com a protagonistes un professor que torna d'Estats Units, una colla de traficants de drogues, uns punkies, uns gitanos i una colla de còmics que canten havaneres a la porta del Museu. La voluntat del seu realitzador és que el film sigui vist com «una comèdia agridolça».

L'empresa productora del film és Giró Film, una empresa que combina la producció amb l'exhibició cinematogràfica. El seu propietari és Francesc Giró, fundador del *Vídeo Club Figueres* i de l'empresa *Barna Design*, amb

Josep Montalat —dreta—, director de la pel.lícula «El Teatre Museu Dalí...», i Emili Guitiérrez Caba, protagonista.

què ha distribuït vídeos a tot l'Estat espanyol. Actualment Francesc Giró es dedica a l'exhibició cinematogràfica en haver-se apropiat de l'empresa *Contraplano*.

El pressupost de *El Teatre Museu Dalí tanca a les set* és de més de 50 milions de pessetes i la productora no ha rebut fins ara cap subvenció. **«No en tenim perquè no ens hem cuidat de demanar-les»**, ha afirmat Francesc Giró. El film tampoc no té prevista cap data d'estrena a l'Estat espanyol i el productor es manifesta relativament pessimista: **«A l'Estat espanyol no es poden estrenar les pel.lícules espanyoles perquè ningú no les va a veure»**. Francesc Giró creu que l'única manera que té per amortitzar els 50 milions invertits en el film és: **«Vendre la pel.lícula a l'estranger. Nosaltres l'hem feta pensant en el mercat internacional. Volem que sigui una comèdia que tant pugui ser vista al Japó com als Estats Units».**

«El Teatre Museu Dalí tanca a les set» va començar-se a rodar l'estiu passat, es va interrompre el rodatge, i es van recuperar algunes escenes el passat mes de febrer: **«En una primera versió, a la pel.lícula li faltava gràcia»** —ha indicat Francesc Giró—. **«Després hem aconseguit millorar-la afegint-hi una sèrie d'escenes més divertides»**. El rodatge va durar sis setmanes, en localitzacions de l'Alt Empordà com Roses, Empúria brava, Sant Pere de Roda, Peralada, la Jonquera, a més a més de Figueres.

El protagonista del film és Emilio Guitiérrez Caba, que es troba recolzat per la presència d'Empar Moreno, Berta Cabrer, Josefina Gueli, Toni Montalt, Maica Ferrer, Lourdes Aguilera i Esther Rafols. El film es projectarà també la propera setmana dins del Festival de Cinema de la Costa Brava.

El Punt - 28 maig 1988

Cinema a la «disco».— El film de Josep Montalat *El Teatre Museu Dalí tanca a les set*, que començà a rodar l'estiu passat, ha estat completat aquests dies amb el rodatge de diferents escenes a la discoteca Banana's, de Castelló d'Empúries, que divendres passat celebrà la *Festa del cinema empordanès* per commemorar la cloenda del film en aquest local. El director Antoni Ribas fou un dels assistents a la festa, per donar suport a la pel.lícula produïda per Giró Films, empresa de Francesc Giró, que ha passat d'el món del vídeo a la pantalla gran. A la pel.lícula hi participen, entre d'altres, Emilio Gutierrez Caba i Emma Quer, i es preveu que s'estreni la primavera vinent. A la fotografia de **Miquel Ruiz**, un moment de la filmació a Banana's.

El Punt - 26 gener 1988

Pre estrena mundial

Figueres 25 anys després

Salvador Dalí davant el conjunt del *Taxi Plujós.*

Dalí amb els conserges uniformats del museu.

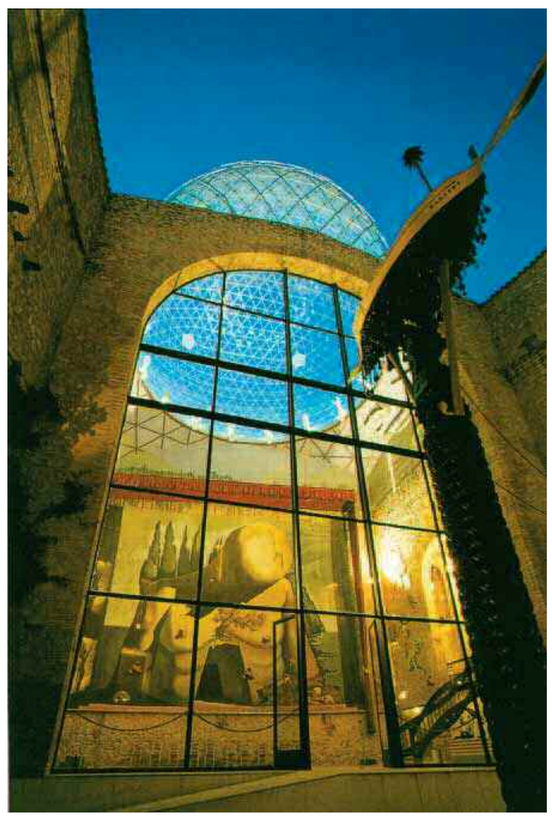

Teatre-Museu de nit. Al fons el teló del *Laberint*, sota la cúpula.

El Teatre-Museu aixeca el teló

El vell Teatre Municipal de Figueres dissenyat per l'arquitecte Roca i Bros va ser l'escenari escollit per Salvador Dalí per al seu museu. El teatre havia quedat destruït el febrer de 1939 després d'un incendi fortuït provocat per un grup de soldats marroquís de l'exèrcit de Franco i durant molts anys va romandre abandonat. Dalí es va sentir inspirat per aquelles parets cremades i va donar fins a tres raons per justificar l'elecció: sóc un pintor eminentment teatral, es troba davant l'església on vaig ser batejat i a la sala del vestíbul hi vaig fer la meva primera exposició de pintura l'any 1919. Així va néixer el Teatre-Museu Dalí.

La reconstrucció no va ser fàcil. Cap ministeri es refiava d'aquell pintor tan excèntric que deia que la gent faria cua un dia per veure fins i tot les seves reproduccions. Finalment, i gràcies a l'empenta de l'alcalde Ramon Guardiola i en el darrer moment de l'alcalde Pere Giró, el museu es va inaugurar el 28 de setembre de 1974. Una cúpula geodèsica dissenyada per Emilio Pérez Piñero i inspirada en l'arquitecte nord-americà Richard Buckminster Fuller cobria l'escenari. El pati de butaques quedava al descobert amb un conjunt escultòric que parteix del projecte del *Taxi plujós,* presentat a l'exposició internacional sobre el surrealisme a París el 1938. I a les sales interiors hi arribaven nombroses obres que Dalí havia guardat durant anys. Algunes tan conegudes com *La panera de pa*, *Galarina*, *Espectre del sex-appeal*, *Port Alguer* o *Poesia d'Amèrica*. Altres sales com la *Mae West* o el *Palau del Vent* –amb el gran mural al·lusiu a l'Empordà–, són veritables creacions artístiques.

Des del primer dia el Teatre-Museu va ser un èxit de públic i al cap de poc ja es podia dir que era la segona pinacoteca de l'Estat després del Prado, un fet insòlit per a una petita ciutat. En els darrers anys de la seva vida, Dalí es va concentrar en acabar el que considerava la seva darrera gran obra. Amb la compra de la Torre Gorgot per l'alcalde Eduard Puig Vayreda es va poder ampliar el conjunt museístic, i l'any 1984 Dalí accedeix a viure a la rebatejada Torre Galatea. El pintor nascut a Figueres va viure els darrers quatre anys i mig vigilant de prop el Teatre-Museu i donant instruccions al tècnic Pedro Aldàmiz sobre petits retocs. Des d'allà tant podia seguir, gràcies a les explicacions del seu amic Antoni Pitxot, un simposi internacional sobre el determinisme com la filmació de *El museu Dalí es tanca a les set*. Dalí presidia el patronat d'una fundació amb representants de l'Estat, la Generalitat i els ajuntament de Figueres i Cadaqués, i amb la presència dels seus homes de confiança, entre els quals els empordanesos Antoni Pitxot, Ramon Guardiola, *Meli*, Evarist Vallès, Francesc Vergés i Emili Puignau.

Dalí va tancar les portes del seu teatre el 23 de gener de 1989. Unes setmanes abans havia comunicat a l'alcalde Marià Lorca el seu desig de ser enterrat sota la cúpula. Des de llavors el nombre de visitants del seu museu es manté pràcticament estable entorn del milió de persones anuals.

Josep Playà Maset

Imatges Meli / Fundació Gala Salvador Dalí (col·lecció Fajol)

Façana del Teatre-Museu i monument a Francesc Pujols.

Museu Dalí al 1988